

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji administracji: Kraków, ulica Orzeszkowej L. 7.
Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe PKO w Krakowie 400.630.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

15

GROSZY

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Za inseraty redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie

TUTKI i BIBUŁKI

ALTESSE

MOKKA-PEŁNOWATKI
uszlachetniają każdy gatunek tytoniu.

Amnestja w Jugosławji

Białogród, 28. 6. PAT. Według informacji z wiarygodnego źródła, minister spraw wewnętrznych dr. Koroszeo postanowił skasować wszystkie kary, nałożone przez władze administracyjne za działalność polityczną w okresie kampanji wyborczej.

—o—o—

Dlaczego rozwiązano żydowski komitet antyhitlerowski w Warszawie?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 28. 6. (Sin) Jak się dowiadujemy, rozwiązanie żydowskiego komitetu bojkotowego było wynikiem przedwstępnych rokowań, prowadzonych w sprawie umowy handlowej polsko-niemieckiej. Strona niemiecka zwróciła bowiem uwagę, że w ciągu ostatniego okresu wywóz z Niemiec

do Polski spadł pięciokrotnie, mimo, iż ustalała tzw. wojna celna. Zmniejszenie to było według opinii niemieckich sfer gospodarczych wynikiem akcji bojkotowej i domagano się przeto zlikwidowania tej organizacji.

Ograniczenia kolejowe wobec W. M. Gdańska

Warszawa, 28. 6. PAT. W Dzienniku Ustaw R. P. oraz w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych ukazały się rozporządzenia dotyczące tymczasowych ograniczeń w taryfach osobowej i towarowej dla przejazdów i przewozów pomiędzy stacjami kolejowymi, położonymi w Polsce i Wolnym Mieście Gdańsku.

W ruchu osobowym ograniczono wydawanie biletów ze stacyj gdańskich do stacyj leżących w Polsce. Bilety będą sprzedawane tylko do stacyj: Gdynia, Tczew, Skarszewy, Kokoszyki i Kartuzy. Osoby, jadące dalej, be-

da musiały nabywać na tych stacjach nowe bilety.

W ruchu towarowym wprowadzono dla przesyłek, idących z Polski do Wolnego Mia-

Uwaga P. P. Agencji!

Co tydzień wyjeżdżam autem osobowym w rejon krakowski. Wezmę dwóch agentów innej branży. Taniej jak koleją a wygodniej! — Zgłoszenia: Centra, Gołębia 5.

sta Gdańska, przymus opłacania przewozowego zgóry, w kierunku zaś odwrotnym zawieszono opłacanie zgóry tych należności.

Przejściowy stan oblężenia w Pekinie

Londyn, 28. 6. PAT. Z Tokio donoszą: W Pekinie ogłoszono dziś nad ranem stan oblężenia wobec możliwości rozruchów ze strony wojsk chińskich. Wojska japońskie poczyniły stosowne zarządzenia celem utrzymania pokoju.

Pekin, 28. 6. PAT. W godzinach południowych zniesiono stan oblężenia, wprowadzony dziś rano po uwięzieniu przywódców rewolty. Nieregularne oddziały chińskie, które, jak się zdaje, stanowią szczątki armji Yu-Sue-Czunga, usiłowały dostać się na samochodach pancernych do Pekinu, lecz policja, wspomaganą oddziałami wojskowymi, odparły je. Jednocześnie policja udaremniła

KUPUJĄC, TRZEBA BYĆ ZADOWOLENYM
bądźmy zadowoleni kupując
perfumy i wodę kwiatową:

MOLINARD JEUNE - PARIS
HABANITA I LAVANDE
de BONNE MAMAN

Gen. zast. na Polskę i Gdańsk R. ■ A. Miklaszewski Kraków

próbę wywołania zamieszek wewnątrz miasta. Mieszkańcy poczęli szykować się do ewakuacji, lecz porządek został już przywrócony, a władze japońskie obwieściły, iż niema żadnego powodu do interwencji.

Tokio, 28. 6. PAT. Jak wynika z raportów wojsk japońskich w sprawie sytuacji w Pekinie banda nieregularnych żołnierzy chińskich, licząca 1000 ludzi, usiłowała sforsować południową bramę miasta, lecz po walce z wojskami, stacjonowanymi w mieście, została odparta w kierunku Feng-Kai. Banda ta zajmuje obecnie dworzec w Feng-Kai, zaś szczyła ona linję kolejową, przerywając w ten sposób połączenie pomiędzy Pekinem a Tien-Tsinem.

Krwawy napad na kolonję japońską

Mukden, 27. 6. PAT. Naczelne dowództwo japońskie komunikuje: W odległości 50 mil ang. od Szan-Hai-Kwan grupa Chińczyków napadła na kolonję japońską i splondrowała ją doszczętnie. Pięciu Japończyków zamordowano, a bardzo wielu poraniono. Chińczycy uprowadzili ze sobą 20 osób, w tej liczbie kobiety i dzieci. Wojska japońskie wystąpiły pościg na samolotach.

Straszliwy huragan

Tokio, 28. 6. PAT. Wielki huragan i powódź na wyspie Kinszin spowodowały śmierć 10 osób, 200 domostw uległo zniszczeniu, a 8000 zostało stępionych. Do Kurume wezwano na pomoc wojsko dla umocnienia brzegów rzeki Czikugo, która zerwała wszystkie tamy.

NA WYJAZD!

Zakieciaki dziecięce wełn. (zamiast 14)	7-90
Koszulki polo dziecięce - - - - -	0-90
Ubranka dziecięce płócienne - - - -	1-95
Kombinacje jedwabne damskie - - -	3-95
Reformy i motylki jedwabne - - - -	1-95
Pończochy damskie jedw. siatkowe -	2-80
Rękawiczki damskie jedwabne - - -	1-95
Rękawiczki białe skórkowe manszet.	3-95
Torebki damskie białe 1-60 i - - - -	4-90
Torebki damskie podróżne - - - - -	5-90
Pyjamy popel. męskie 8-90 i - - - -	11-50
Koszule męskie sportowe 3-90, 5-90 i	8-90

JULJUSZ NACHT, Kraków, Stradom 5

BERNARD SINGER

Pan minister spraw wewnętrznych w Sejmie

Przed kilku dniami, przy rozpatrywaniu projektu ordynacji wyborczej, przybył do gmachu sejmowego pan minister spraw wewnętrznych Kościalkowski. Jako kierownik polityki wewnętrznej musiał być obecny podczas dyskusji, siedział w pierwszym rzędzie ławy ministrów i słuchał gorzkich słów opozycji o sytuacji kraju. Musiał też wysłuchać apelu posła Niedziałkowskiego do jego, pana ministra, przekonani demokratycznych.

W pół godziny potem pan minister nie mógł już pozostać w sali. Dziesiątki oczu spoglądało ku niemu, prosząc o rozmowę w kuluarach. Czekali już goście w ogrodzie sejmowym.

Różne sprawy ma do załatwienia w sejmie pan minister spraw wewnętrznych. Wielu zaciekłych przeciwników regimenu wita go ciepło i serdecznie. Nietylko dlatego, że pan minister ma w sobie jeszcze coś z ducha parlamentaryzmu i demokracji, i nietylko dlatego, że poprostu nie przystoi ministrowi, sprawującemu przedewszystkiem zarząd nad policją.

Pan minister spraw wewnętrznych Kościalkowski przyjmowany jest gorąco nawet przez członków klubu BB, choć jeszcze niedawno temu inaczej bywało. Przedewszystkiem dowiedzieli się członkowie klubu BB w formie oficjalnej od byłego premiera Kozłowskiego, że p. min. spraw wewn. Kościalkowski mianowany został na wyraźne życzenie Marszałka Piłsudskiego. A powtórnie, p. minister Kościalkowski ma skarb w ręku, ma 208 mandatów do Sejmu.

Tak przynajmniej przypuszczają posłowie, którzy bardziej wierzą w siłę kolegów wyborczych, aniżeli we władzę samego wyborcy. Przypuszczają oni, że poseł faktycznie wybrany będzie na posiedzeniu kolegum wyborczego.

Kto będzie głównym opiekunem wspomnianej instytucji, to dla nikogo już nie jest tajemnicą. Dla tego też, gdy poseł przechadza się z p. ministrem Kościalkowskim i gdy przy pożegnaniu z panem ministrem uśmiecha się, wtedy w kuluarach mówi się, że „ten zostaje”, że kolegum wyborcze ulituje się...

Czy to jest takie pewne, i czy może pan minister spraw wewnętrznych spełniać wszystkie prośby posłów? Jakkolwiekby, trzeba przecież pozostawić jakich 30—40 mandatów dla opozycji, już choćby po to, by nie zanudzić się na śmierć, by monotonia sejmowa nie podkopala ostatnich resztek zaufania obywateli do parlamentu.

Czy to pomoże coś? Wśród partji opozycyjnych odbywają się narady, czy opłaci się wziąć udział w kampanji wyborczej. Dziś odczytane będą w Sejmie deklaracje poszczególnych klubów (treść tych deklaracji podajemy w dziale telegramów — uw. Red.). W sferach rządowych liczą się już z możliwością bojkotu i przygotowany jest pono dekret o zakazie agitacji bojkotowej pod groźbą kary.

Liczą się też z tem, że w każdym stronnictwie znajdzie się grupa, która gotowa będzie złamać bojkot za cenę pewnych mandatów. Tak postąpi „Ruch Narodowy”, konkurujący z endecją i w ten sposób znajdzie się też dziesięciu amatorów w Stronnictwie Ludowym. Są też już kandydaci wśród chadecji.

Tak wyobrażają sobie przebieg wyborów działacze z BBWR, jakkolwiek są wśród nich tacy, którzy obawiają się, że taki parlament nie będzie mógł odegrać roli gromochronu w dzisiejszych ciężkich czasach.

Konserwatywny „Czas” wyraził swoje zastrzeżenia co do posłów wołyńskich. Na Wołyniu dzieją się teraz różne rzeczy. Posłowie wołyńscy z posłem Pewnym na czele uchwalają rezolucje przeciw posłuszeństwu, a ludność robi swoje. Dzięki „Czasowi” częściowo przynajmniej odsłonięty został welon wołyński. Krążą już wieści, że wojewoda wołyński będzie musiał odejść. Dawny przyjaciel Ukraińców, były minister w rządzie ukraiń-

skim i były liberalny minister spraw wewnętrznych w Polsce p. Józewski, ma odejść z Wołynia, a Ukraińcy powiadają po nim: „Panie Boże strzeż nas od przyjaciół...”

Jeśli jednak p. minister spraw wewnętrznych ma kłopoty z Wołyniem, to natomiast zadowolony jest w całej pełni z Małopolski wschodniej. Lepiej już nie może być. Jeszcze parę miesięcy temu wyrzekł p. minister kilka gorzkich słów pod adresem posłów ukraińskich i zdawało się, że będzie to gniewanie na śmierć i życie. Stało się jednak inaczej. Gdy przychodzi do Sejmu pan minister spraw wewnętrznych Kościalkowski, odeszukuje go ukraiński działacz spółdzielczy poseł Ostap Łucki i odchodzi z p. ministrem na dłuższą przechadzkę po ogrodzie sejmowym. Dwukrotnie już odbyły się oficjalne konferencje w ministerstwie spraw wewnętrznych, a po raz ostatni przyjął p. minister delegację ukraińską 28 ub. miesiąca, przyczem rozpatrywano szereg spraw natury praktycznej.

Przemawiają więc skromnie z trybuny sejmowej posłowie Kwak i Chrucki. Przywódcy nie chcą się angażować, nie chcą zanadto szturmować. Wierzą

DO PALESTYNY najtaniej pod gwarancją wysyła

raczej w siłę kuluarów przy obecnym regimie. Zachodzi pytanie, gdzie jest przywódca klubu ukraińskiego poseł Dymitr Lewicki, „batko” stronnictwa? Wziął urlop zdrowotny, a gdy powróci będzie już urzędował nowy prezes partji, znany działacz ukraiński Kuśmowicz.

Zawarto „ugodę”. Undo wyrzeka się działalności na Wołyniu. Stery miarodajne likwidują grupę Pewnego, a na jego miejsce przychodzi inż. Tymoszenko (twórca dworca kolejowego w Kowlu). W dalszej perspektywie przewidziane jest utworzenie lojalnego ugrupowania ukraińskiego. Zwycięstwo jest więc wielkie i pytanie tylko, czy posłów z Unda nie czeka kiedyś los posła Pewnego? Tak przynajmniej ostrzega Dymitr Lewicki.

P. minister spraw wewnętrznych jest jednak za-

dowolony. Odnosił zwycięstwo. Coprawda, w pracy dopomógł mu sam pan premier, a w pierwszych rozmowach brał udział p. minister rolnictwa Poniatowski.

Teraz p. minister spraw wewnętrznych zajęty jest innymi pracami. Po dniach żałoby nastąpić ma szereg zmian w administracji. Trzeba przystosować wojewodów do kampanji wyborczej. Szuka się wojewody dla Wołynia.

Na miejsce wojewody krakowskiego, który odszedł do Poznania, szuka się nowego kandydata. W pierwszej chwili miał być wyznaczony następcą marszałek Senatu p. Raczkiewicz. Tęby jednakże osłabiło nieco prestiż konstytucji, ponieważ, jak wiadomo, marszałek Senatu jest ewentualnym zastępcą prezydenta Rzeczypospolitej.

Krążą więc pogłoski, że na stanowisko wojewody krakowskiego przyjdzie ma dotychczasowy wojewoda białostocki. Województwo krakowskie uważane jest za urząd honorowy, podobnie, jak wileńskie. Oba związane są z nazwiskiem Marszałka Piłsudskiego.

Nastąpić mają inne jeszcze zmiany w administracji, ale mają już one charakter personalny, a nie zasadniczy.

W sferach miarodajnych uważa się wypadki w kraju za próbę przedwyborczą. Panuje przekonanie, że punkt ciężkości spoczywa nie na froncie polityki wewnętrznej, lecz na froncie ekonomicznym, a częściowo także w dziedzinie polityki zagranicznej.

Zachodzą obawy co do cen żyta po żniwach. Pewne niepokoje budzą się w związku z rezultatami polityki rolnej. Mówi się dużo o bilansie handlowym i prowadzi się nieustanne narady w sprawie sytuacji Gdańska.

Dom Spedycyjny SZAMROTA Kraków, Rynek gł. 32

Wszystkie te jednak dalsze sprawy nie są przedmiotem narad rady ministrów. Na Zamku odbywa się seria konferencji i zjawia się tam często prezes Banku Polskiego p. Wróblewski. Duże słowo na p. minister spraw zagranicznych. Zjawia się generalny inspektor armji generał Rydz Smigły.

A troski o politykę wewnętrzną zostawia się ministrowi spraw wewnętrznych p. Kościalkowskiemu, który kończy swe rozmowy w Sejmie poufną naradą z b. premierem Prystorem, pochodzącym z tegosamego miasta, co pan minister.

(„Hajnt”)

Akcja w celu złagodzenia nędzy wśród mas żydowskich w Polsce

Centrala Kas Kredytu Bezprocentowego „Cekabe”, skupiająca w organizacji swej wszystkie kasy „Gmilat Chesed” na terenie całego kraju, przystępuje w dniu 1 lipca br. do wielkiej akcji, mającej na celu zebranie miliona złotych na prace związane z produktywizacją mas żydowskich. W związku z przystąpieniem do akcji tej odbyła się onegdaj w „Cekabe” konferencja prasowa, na której pp. dyr. Gierman i Borsztejn informowali szczegółowo przedstawicieli prasy o planie, akcji i działalności kas „Gmilat Chesed”...

Z przemówień tych dowiedzieliśmy się, że na terenie kraju około 700 kas obsługuje ludność żydowską bezprocentowym kredytem. Kasy te wydają około 100 tysięcy pożyczek rocznie. W ten sposób działalność tych instytucji odgrywa w życiu spauperyzowanych mas żydowskich, rolę pierwszorzędną. Kasy „Gmilat Chesed” stały się w całym szeregu miejscowości jedynymi instytucjami, do których potrzebujący pomocy drobny kupiec, rzemieślnik itd. mogą zwrócić się o pożyczkę. Tem się właśnie tłumaczy ogromne przywiązanie wszystkich warstw społecznych w miastach i w miasteczkach do kas „Gmilat Chesed”, które cieszą się poparciem ze strony wszystkich grup i partji żydowskich.

Okres kryzysu wykazał, jak bardzo pożyteczną rolę gospodarczą spełniają kasy — w latach ostatnich mimo trudności i wzmagającego się w masach żydowskich zubożenia, kasy nie tylko nie zmniejszyły swej działalności, lecz przeciwnie, w całym szeregu punktów, gdzie w swoim czasie

zamaria praca kasy — obecnie działalność instytucji tych została wznowiona i ożywiona.

„Cekabe” stoi na stanowisku, że Kasy „Gmilat Chesed” nie mogą się jedynie ograniczyć do wydawania pożyczek. Udzielanie kredytu bezprocentowego musi mieć obecnie na celu nietylko umożliwienie spruperyzowanym masom żydowskim podwyższenia warsztatów pracy, lecz również przygotowanie do nowych gałęzi zarobkowych. Kasy winny więc prowadzić akcję w kierunku produktywizacji i organizacji mas żydowskich w dziedzinie gospodarczej.

„Cekabe” opracowało plan takiej akcji i zwróciło się o pomoc do Funduszu Pracy, który jest zainteresowany w zmniejszeniu bezrobocia również wśród mas żydowskich. Funduszowi Pracy przedstawiony został plan akcji odbudowy gospodarczej i zmniejszenia bezrobocia wśród Żydów na terenie 600 miasteczek. Na przeprowadzenie akcji tej w zakresie skromnym potrzeba przynajmniej 3 milionów złotych. Zwróciliśmy się do Funduszu Pracy, — oświadcza dyr. Gierman — by subwencjonował akcję tę sumą jednego miliona złotych — jeden milion dadzą zagraniczne organizacje żydowskie — trzeci milion zaś ma być zebrany wśród Żydów polskich...

„Cekabe” przystępuje właśnie obecnie do akcji zbliżkowej w Polsce. Rozpocznie się ona w dn. 1 lipca i trwać będzie do 1-go sierpnia. „Cekabe” otrzymała prawo przyjmowania obligacji Pożyczki Narodowej.

Zadajcie wszędzie Nowego Dziennika

LAS IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W PALESTYNI

Do Społeczeństwa Żydowskiego!

Wyzwolicielowi Narodu Polskiego, Budownicemu nowego potężnego Państwa Polskiego, Pierwszemu Marszałkowi Polski

JÓZEFOWI PIŁSUDSKIEMU

stawia Żydostwo polskie wspianały monumentalny pomnik

LAS W PALESTYNI,

który nosić będzie po wsze czasy Jego Imię.

Obok lasów zaszczerpionych ku czci króla angielskiego Jerzego V., króla jugosłowiańskiego Aleksandra przez wiernych obywateli Żydów tych państw, zaszczerpią Obywatele Żydzi Państwa Polskiego LAS PIŁSUDSKIEGO, jako wyraz ich głębokich uczuć i szacunku wobec olbrzymich historycznych zasług Wskrzesiciela Niepodległej Polski.

Społeczeństwo żydowskie weźmie z całą gotowością udział w wzniesieniu tego wspianego oryginalnego pomnika, który łączyć będzie Imię Wielkiego Bohatera i Bojownika wolności narodu polskiego z dziełem Odrodzenia narodowego społeczeństwa żydowskiego na Ziemi praojców.

Każdy obywatel żydowski Państwa Polskiego, każda gmina żydowska, instytucja, niechaj zaofiaruje ogród (100 drzewek), aleję (10 drzewek) lub drzewko w „Lesie Piłsudskiego”.

Cześć Wielkiemu Bohaterowi Narodu polskiego, cześć Wielkiemu Bojownikowi wywalzonej wolności! Na ziemi stanowiącej własność Narodu żydowskiego wykupionej przez Żydowski Fundusz Wyzwolenia Ziemi: (Keren Kajemet Leisrael) stanie ku Jego czci pomnik trwalszy od granitu, wspianyszy od marmuru — żywy, zieleniejący się „Las im. Marszałka Piłsudskiego” (Jaar-Piłsudski).

KOMITET HONOROWY:

Dr. OZJASZ THON

Rabin i Poseł na Sejm

Dr. RAFAŁ LANDAU,

Prezes Zarządu Gminy Żyd. w Krakowie

Dr. LEON FISCHLOWITZ,

Prezes Rady Gminy Żyd. w Krakowie

Dr. IGNACY SCHWARZBART.

Prezes Świat. Zw. Ogólnych Sjonistów

Mgr. LEON SALPETER,

Prezes Egzekutywy Org. Sjońskiej w Krakowie

Rabin Dr. SAMUEL HIRSCHFELD.

Prezes Organizacji „Mizrachi”

Dr. LEON ADER,

Prezydent Stow. Humanitarnych „Bnej Brith” w Rzeczypospolitej Polskiej

Dr. SZYMON FELDBLUM,

Prezes Stow. Solidarność-Bnej Brith w Krakowie

MARJA APTOWA

Prezesowa Organizacji „Wizo”

Dr. CHAIM HILFSTEIN,

Prezes Tow. Żyd. Szk. Lud. i Śr. w Krakowie

MAKS LAUTERBACH,

Prezes Centrali K. K. L. w Krakowie

Dr. BENZION KATZ,

Lektor U. J. i wiceprezes Centr. KKL. w Krakowie

SAMUEL SCHÄCHTER,

Prezes Krak. Stow. Kupców i Radny m. Krakowa

MARJAN SZYF,

Wicepr. Krak. Stow. Kupców i Radny m. Krakowa

ZYGMUNT ALEKSANDROWICZ,

Radny m. Krakowa

Dr. JUDA ZIMMERMANN,

Radny m. Krakowa

Inż. JÓZEF LILIENTHAL,

Prezes Ż. K. S. „Makkabi” w Krakowie.

Obowiązek matki: Bielizna dziecka musi być szczególnie czysta

Jak czyste i miękkie będą pieluszki po wypraniu w Radionie! Radion oszczędza wiele czasu i trudu, a przytem czyni bieliznę śnieżnobiałą. Nadaje się do wszelkiej bielizny. Przywraca jej pierwotny wygląd i nadaje miły, świeży zapach.

Oto właściwy sposób użycia:

1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. Gotować przynajmniej 15 minut
3. Płuknąć najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie

RADION

pierze wszystko idealnie czysto

Na trybunie przedkongresowej

XIX nie może być kopją XVIII!

Stronnictwa, które sprawują w tej chwili kierownictwo Światowej Organizacji Sjońskiej zdobyły tę władzę dzięki niewielkiej większości głosów na XVIII kongresie. Przywódcy tych stronnictw wiedzą, że taka przyładkowa większość wynosząca 1 lub 2 procent, nie może być wystarczającym zabezpieczeniem na przyszłość, nawet w najbardziej zdyscyplinowanej organizacji i nawet przy najściślejszych kombinacjach wyborczych. Przesunięcia 10—20 głosów na lewo lub na prawo są zawsze możliwe. Dlatego też lewica sjonistyczna, pragnąc zabezpieczyć sobie władzę w Organizacji Sjońskiej na długie lata, a przede wszystkim na XIX Kongresie, zmusiła rewizjonistów do wystąpienia z Organizacji. Strategicy lewicowi przypuszczali, że przez osłabienie opozycji, zarówno co do siły liczebnej, jak i pod względem jej siły uderzenia, uda się przesunąć przewagę na ich stronę i zapewnić znaczną większość na nadchodzącym Kongresie. To sztuczne przesunięcie sił ma za zadanie — tak kombinują lewicowi matematycy wyborczy — spetryfikować niejako na XIX Kongresie lewicową większość w jej nieograniczonym panowaniu nad Organizacją Sjońską. Jednym słowem, XIX Kongres ma stać się wierną kopją XVIII Kongresu, z którego lewica była tak bardzo zadowolona.

Spróbujmy przyrzeć się bliżej tej kalkulacji lewicy i jej trabantów. Czy istotnie już przypieczętowany jest los XIX Kongresu? Czy istotnie przez wystąpienie rewizjonistów niemożliwe jest już przełamanie lewicowego frontu w naszej organizacji?

Jest faktem, że ilość szeklowców do XVIII Kongresu bynajmniej nie zmalała, jakkolwiek rewizjoniści bojkotują szekel. — Owszem, wedle sprawozdań z większości krajów można liczyć nawet na powiększenie ilości szeklowców na obecny Kongres. Widzi my więc przede wszystkim, że w jednym punkcie — może najważniejszym — rachunek lewicy był fałszywy. Przynajmniej pod względem ilości wyborców wypełniona została luka, powstała po wystąpieniu rewizjonistów — nawet z nadwyżką jeszcze i teoretycznie jest już możliwość utrzymania nietylko opozycji w nieosłabionej sile bez rewizjonistów, ale też są widoki osiągnięcia większości, któraby na XIX Kongresie położyła kres panowaniu lewicowych okupantów w Organizacji Sjonistycznej.

Jest rzeczą jasną, że nie miałoby celu bawić się w prorocтва i horoskopy, i nie będę też twierdził, że cała nadwyżka szeklowców w obecnym okresie kongresowym pochodzi wyłącznie z kół opozycji wobec dzisiejszej Egzekutywy. Psychologicznie jednak przypuszczenie to jest mimo wszystko uzasadnione. Wśród mas sjonistycznych, które przecież, jak wiemy, są w przeważającej większości stamsjonistyczne, nagromadziło się tyle niezadowolona z jednostronnych rządów partji lewicowej w ostatnim okresie kongresowym, tyle rozgoroczenia z panującego systemu, że to uczucie zwyciężyło ostatecznie panującą w naszych szeregach apatię, i większa ilość ogólnych sjonistów pamiętała tym razem o obowiązku sjonisty i wykupiła szekel. Tym razem wielka ilość ogólnych sjonistów przekonała się o niebezpieczeństwie, grożącym całemu sjonizmowi i dziełu odbudowy w Palestynie, jeśli dopuścimy do tego, by zasada walki klasowej była zasadą panującą w naszym ruchu. Przekonanie to i instynktowne poczucie patriotyzmu sjońskiego — niejednego ogólnego sjonistę obudziło z apacji, przypominając mu obowiązek wykupienia szekla.

Teraz przypatrzmy się, jak wygląda druga część kalkulacji wyborczej w obliczu XIX kongresu sjońskiego. Lewica, jak każda zdyscyplinowana partja, wyzyska niewątpliwie swe prawo wyborcze w stu procentach licząc równocześnie na lekceważenie wyborów i apatię ze strony ogólnych sjonistów. Liczą na to, że sjonisci ogólni częścią z wygody a częścią z braku czasu, nie pójdą do urny wyborczej. W ten sposób lewica spodziewa się utrzymać swą hegemonję także w najbliższym okresie kongresowym.

Musimy jednak pamiętać, że rozstrzygnięcie, czy te rachuby lewicy będą słuszne czy nie, leży wyłącznie tylko w naszych rękach. Od naszej własnej woli zależy, czy pewna ilość głosów ogólnosjonistycznych ma być niewykorzystana, czy stu procentom głosów lewicowych przeciwstawiony będzie twardy mur stuprocentowych głosów ogólnosjonistycznych. My, i nikt inny jak tylko my mamy decyzję w naszych rękach, czy nasza apatia i ustepliwość dopomóc ma lewicy do zwycięstwa w naszej Organizacji, czy też na szą energja i poczucie obowiązku raz na zawsze uczyni kres panowania zasady walki klasowej i czy wyzwoli sjonizm i Palestynę

od panowania lewicowych „okupantów”. Organizacja sjońska Małopolski zachodniej i Śląska zdobyła sławę, iż jest najlepszą organizacją w ruchu sjońskim. Dołożymy starań, ażeby utrzymać to nasze dobre imię także i na przyszłość. Niechaj nikogo z nas nie zabraknie przy urnie w dniu wyborów kongresowych 7 lipca. Dopomóżmy do zwycięstwa idei ogólno-sjonistycznej!

Gdy spełnimy nasz obowiązek, wtedy Kongres XIX nie będzie tylko kopją XVIII., lecz początkiem nowej szczęśliwej ery w sjonizmie.

JOACHIM NEIGER

Święto kultury hebrajskiej w Tel Awiwie

Położenie kamienia węgielnego pod nowy gmach „Habimy”

Z Tel Awiwu donosi (a): Tel Awiw obchodził wczoraj uroczystość położenia kamienia węgielnego pod nowy gmach teatru Habimy. O pół do czwartej popołudniu zebrały się na parceli, przeznaczonej na budowę, wielkie tłumy publiczności. Ustawiono artystycznie wykonaną trybunę, udekorowaną barwami niebiesko-białymi, przeznaczoną dla Wysokiego Komisarza i zaproszonych gości. Porządek panował wzorowy. Około godziny 4-tej przybył na uroczystość Wysoki Komisarz sir Artur Wauchope w towarzystwie gubernatora okręgu p. Crosby i szeregu wyższych urzędników rządu palestyńskiego. Wśród świty Wysokiego Komisarza znajdował się też burmistrz Tel Awiwu p. Dizenhoff. Orkiestra powitała gości odegraniem hymnu brytyjskiego, oraz „Hatikwy”. Honor domu czyniła czołowa artystka Habimy pani Rowina.

PROJEKT GMACHU

Przed częścią oficjalną Wysoki Komisarz i goście zaproszeni interesowali się żywo szczegółami planu budowy, słuchając z uwagą wyjaśnień twórcy projektu nowego gmachu teatralnego arch. Kaufmanna i naczelnika wydziału budownictwa miejskiego w Tel Awiwie inż. Schiffmanna. W pewnej chwili Wysoki Komisarz zwrócił się do pani Rowiny z zapytaniem, czy zadowolona jest z projektu budowy, skoro przecież na nowej scenie będzie musiała wykonywać swe role. Pani Rowina oświadczyła, że jest zadowolona. Następnie zapytał Wysoki Komisarz, kiedy mniej więcej budynek będzie gotowy, nie otrzymał jednak jasnej odpowiedzi, wobec tego, że nie zależy to od dobrej woli budujących lecz od możliwości finansowych i stosunku społeczeństwa do budowy gmachu. Po zaznajomieniu się z projektem gmachu teatralnego Wysoki Komisarz, burmistrz miasta i gubernator okręgu p. Crosby złożyli swe podpisy na dokumencie erekcyjnym, na którym widniały już podpisy wszystkich członków zespołu „Habimy”.

TREŚĆ DOKUMENTU

Dokument, spisany na pergaminie, brzmi w przekładzie:

„W roku pięć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt pięć od stworzenia świata, my podpisani poniżej, położyliśmy w czwartek dnia 19 miesiąca Siwan w obecności licznie zebranej publiczności, kamień węgielny pod budowę gmachu „Habimy” w Tel Awiwie, który będzie pierwszym przybytkiem (hamiszkan hari-szon) teatru w Izraelu”.

PRZEMÓWIENIE PANI ROWINY

Imieniem „Habimy” powitała gości pani Rowina, składając na wstępie hołd pamięci Białiką i dra Szmarijahu Lewina, których uczczono kró-

Wyjaśnienie.

Otrzymujemy od znanej tutejszej fabryki lekarsko-kosmetycznych artykułów pod nazwą: „Doktora Lustra Preparaty Lekarsko-Kosmetyczne „MIRACULUM“ Spółka z ogr. odp.“ nast. wyjaśnienie:

Od kilku tygodni reklamuje się na tutejszym rynku nowo utworzona wytwórnia artykułów kosmetycznych „Adorea”, która celem wprowadzenia publiczności w błąd co do pochodzenia jej artykułów, posługuje się nazwiskiem imiennika naszego założyciela i firmanta, znanego specjalisty lekarskiej kosmetyki, Dra Lustra. Jest nim dr. praw Bolesław Luster, do niedawna urzędnik prywatny, który nigdy z kosmetyką nie miał nic wspólnego i którego nazwisko figuruje obecnie na wszystkich preparatach wspomnianej firmy w tym celu, ażeby mogły uchodzić za oryginalne preparaty Dra Lustra, w naszej firmie wyrabiane. Stanowi to naruszenie ustawy o nieuczciwej konkurencji (art. 1, 2/1, 3 i 6) z powodu którego wystąpiliśmy do tutejszego Sądu Okręgowego i uzyskaliśmy dnia 24-go czerwca b. r. sygn. II. C. 110/35 zakaz używania przez firmę „Adorea” nazwiska Dr. Luster, narazie aż do rozstrzygnięcia sporu i zajęcia wszelkich towarów i opakowań oznaczonych tym nazwiskiem.

Wszystkich naszych Odbiorców informujemy tą drogą o powyższym i przestrzegamy, że wyroby firmy „Adorea” nie mają nic wspólnego z oryginalnymi preparatami wyrabianymi z przepisu znanego specjalisty Dra Lustra we fabryce „Miraculum”. 4237x

10 dniami, była zupełnie usprawiedliwiona. Ze śmiercią Szmarijahu Lewina poniosło stratę nietylko żydostwo, ale i świat cały. Wielu z obecnych tutaj znało go dłużej odemnie. Ale już w pierwszym naszym spotkaniu przekonałem się, że stanąłem przed człowiekiem o charakterze niezwykle szlachetnym. Był to człowiek, o którym powiedziałem: „Kroczy drogą prostą, działa sprawiedliwie i prawdę żywi w sercu”. Każda rozmowa, którą miałem z nim wzmacniała we mnie to wrażenie, pamięć i znaczenie tej przyjaźni nie będą nigdy wymazane z serca mego.

— „Zainteresowanie moje dla Habimy i uwielbienie dla niej są tak wielkie, że wszyscy wiecie, iż będzie to prosta i szczerza prawda, gdy powiem, że wielkie zadowolenie sprawi mi dziś położenie kamienia węgielnego pod gmach teatru Habimy w Tel Awiwie”.

Podniósłszy dalej zasługi burmistrza Dizenhoffa około budowy gmachu Habimy, mowca oświadczył w dalszym ciągu: „Nie będę mówił dzisiaj o wielkiej korzyści, jaką odniesie Tel Awiw i kraj cały z rozkwitu i sukcesów nowego gmachu teatru, gdy czarowna sztuka zespołu Habimy będzie miała sposobność szerzyć się i promieniować z nowego gmachu. Nie będę też mówił o wielkich korzyściach dla was i waszych protektorów, że nareszcie zdołacie własny gmach, który całemu światu pokazacie, iż wasza sztuka dramatyczna, podobnie jak sztuka muzyczna, nietylko przysparza rozkosz jednostkom, lecz także stanowi tutaj część ducha narodu i jego myśli.

— „Szczęśliwy jestem na myśl, że nareszcie usunięto wszelkie przeszkody i położony zostanie kamień węgielny teatru, który godny jest swego szczytnego zadania.

— „I jeszcze słowo: Spodziewam się w najbliższym czasie nowej uroczystości, — gdy nowy teatr będzie otwarty, a p. Dizenhoff i ja będziemy, jak dawniej siedzieli oczarowani wspólną grą pani Rowiny i waszego słynnego na całym świecie zespołu”.

Przemówienie Wysokiego Komisarza przełożył na język hebrajski p. Nediwi. Nastąpiły potem produkcje orkiestry, a wreszcie — właściwa uroczystość położenia kamienia węgielnego, poczem zespół Habimy podejmował zaproszonych gości skromnym podwieczorkiem. Cały przebieg uroczystości został sfilmowany.

Zespół „Habimy” otrzymał mnóstwo telegramów gratulacyjnych z okazji uroczystości ze wszystkich stron świata.

ULGOWY ABONAMENT „NOWEGO DZIENNIKA”

Dla naszych Szan. Abonentów, wyjeżdżających na letniska, wprowadzamy w czasie od 1 maja do 30 września b. r. ulgowy abonament, obliczając za drugi egzemplarz

tylko Zł 3.—

miesięcznie, wraz z wysyłką pocztową.

Każdy prenumerator może zatem zamówić drugi abonament letniskowy wyłącznie dla swej rodziny, wyjeżdżającej na letnisko. — Z tej wydatnej ulgi niewątpliwie każdy prenumerator skorzysta.

Zbrojenia lotnicze a spekulacja giełdowa

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika“)

Londyn, w czerwcu.

Swoją pierwszą tradycyjną wycieczkę nie dzielną odbył nowy premier brytyjski do Himley Hall, gdzie był gościem Fazi of Dudley, prezesa angielskiego związku stalowego. Przy tej okazji gospodarz zakomunikował Stanley Bevinowi, że rokowania o przystąpienie Anglii do światowego związku eksportu stali stalowej zostały szczęśliwie zakończone.

Układ zawarty został na 5 lat i przewiduje możliwość wzajemnego wypowiedzenia po upływie pierwszych trzech lat. Nowy układ jest dla Wielkiej Brytanji znacznie korzystniejszy aniżeli dotychczas obowiązujące umowy prowizoryczne.

Ten sukces może rząd śmiało zapisać jedy nie na swoje konto, gdyż porozumienie z międzynarodowym kartelem nie doszłoby nigdy do skutku, gdyby nie nacisk rządu w postaci wprowadzenia bardzo wysokich stawek celnych na żelazo.

Przystąpienia Anglii do kartelu stalowego przyspieszy reorganizację brytyjskiego przemysłu stalowego. Pod tym względem układ nie pozostawia żadnych już wątpliwości, gdyż zawiera junctim między reorganizacją przemysłu a przystąpieniem do kartelu. Niezbędnym warunkiem gwarancyjnym angielskich kwot eksportowych, jest stworzenie w Anglii centralnych biur zakupu dla poszczególnych produktów. Wobec tego, że takich biur dotychczas nie ma, będą one musiały być stworzone. Organizacje te powołają do życia naturalnie ciężki przemysł i zapewnią dotychczasową lukę organizacyjną. Ciekawym jest, że drugi skolei eksportowy produkt angielskiego przemysłu żelaznego: galwanizowana blacha, nie posiada na kontynencie scentralizowanej organizacji sprzedaży. Wobec nowej organizacji przemysłu brytyjskiego powstanie takiej organizacji w Europie staje się koniecznością.

Prowadząc różne rokowania gospodarcze i polityczne, rząd J. K. M. nie zapomina o bezpieczeństwie kraju. Właśnie w ostatnim tygodniu rząd zamówił 100 samolotów bombowych. Zamówienie to otrzymała firma Handley Page Ltd. Całe zamówienie ma być wykonane w przeciągu 18 miesięcy. Wiadomość ta wywołała duże ożywienie wśród szerokich sfer publiczności angielskiej. Powstała gorączka spekulacyjna na giełdzie. Akcje towarzystw zajmujących się budową samolotów, stały się objektem zainteresowań publiczności. W istocie jednak położenie angielskiego przemysłu samolotowego jest dość niewyraźne.

I tak jeśli chodzi o aparaty cywilne, to rynek jest stanowczo za mały w stosunku do produkcji. Według ostatniej oficjalnej statystyki posiada Anglja niewiele ponad 1000 aparatów komunikacyjnych. Z tej liczby tylko 400 znajduje się w prywatnym posiadaniu, pozostałe są własnością różnych towarzystw komunikacyjnych. Na terenie Anglii 13 firm zajmuje się produkcją samolotów względnie wyrobem części składowych. A te raz trzeba uwzględnić, że zamówienia rządu nie są rozdzielane równomiernie na poszczególne przedsiębiorstwa. Ministerstwo lotnictwa popiera tylko te firmy, których typy zostały już odpowiednio wypróbowane. Dalszym momentem osłabiającym dochodowość produkcji samolotowej jest fakt, że przedsiębiorstwa te są zmuszone odpisywać wysokie sumy na amortyzację, ponieważ zachodzi obawa, że produkowane typy staną się niemożliwe. Poza to dochodowość osłabiają wysokie koszty badań i eksperymentów.

Zamknięcia rachunkowe przedsiębiorstw są różnorakie. I tak np. firma Rolls Royce potrafiła swoje dochody brutto podwyższyć z 148.000 funtów szterlingów w r. 1930 do 218.000 w r. 1933 i 295.000 w r. 1934. Natomiast dochody firmy Fairey, która zajmuje się wyłącznie produkcją wojskowych samo-

tów, spadły w tym samym okresie z 170.000 do 116.000 i 47.000 funtów szterlingów.

Między polityką zbrojeniową Anglii, a innych państw zachodzą zasadnicze różnice, które odbijają się odpowiednio na przemysle zbrojeniowym.

Brytyjskie ministerstwo spraw wojskowych kładło dotychczas największy nacisk na ciągłe ulepszenie istniejących typów uzbrojenia, nie przywiązując natomiast większej wagi do tworzenia zapasów. Taką polityką sprządza się w praktyce do ścisłej współpracy z kilkoma wielkimi przedsiębiorstwami, które w odpowiedniej chwili będą w stanie pokryć pełne zapotrzebowanie. Te właśnie momenty powinny podzielać ostrzegawczo na spekulację i odstraszyć od niej publiczność. W warunkach angielskich nie każda fabryka samolotowa, czy zakłady lotnicze będą ciągnąć zyski z wzrostu koniunktury zbrojeniowej.

Zast.

NADESŁANE

Adw. Dr. HENRYK APTE

przeniósł kancelarię do domu
przy ul. BRACKIEJ 7. m. 4
tel. 127-80

Dr. Henryk Freundlich

ordynuje jak zwykle (cały rok)

Krynica, willa „Marja“

Jochewet Sonderling

Carzanów

Chaim Lemberger

Kraków

Zaręczeni w czerwcu 1935

O innych zawiadomień nie wysyła się

SZALOM ASZ

Przedruk wzbroniony. Copyright by „Nowy Dziennik“, 1935

PSALMISTA BOŻY

(DER THILIM-JID)

90

CZĘŚĆ CZWARTA

Rozdział I.

SLUŻBA.

Osiemnaście lat minęło, odkąd poraz ostatni spotkaliśmy Jechiela. W tym czasie stał się Jechiel słynnym cadykiem w swym rodzinnym miasteczku Janowce, a lud ukoronował go przydomkiem „psalmistą Bożego“. Jechiel powrócił do rodzinnego miasta. A reb Ezriel, człowiek z odmrozonemi nogami, który go pierwszy rozpoznał, objął stanowisko szamesa.

Wśród największej biedoty osiedlił się Jechiel. Niższy domek, który zamieszkiwał, nie różnił się niczym od innych domków. Domek stał pochylony, z pokrzywionemi ścianami, uginającymi się pod ciężarem napół spróchniałego dachu gontowego. Kozły, wspinające się na tylnych nogach, z łatwością dosięgają dachu, wygryzając zuchwałę tych kilka źdźbeł trawy, które tu i ówdzie wyrosły na puszystym mchu. Uliczka, gdzie stoi domek cadyka, jest przedłużeniem gościńca, biegnącego od miasta do miasta, a domki są rzadko rozsiane po dalekich, wilgotnych polach. W domach mieszkają biedni, skro-

mni ludzie, przeważnie rzemieślnicy, czerpiący utrzymanie z twardej i ciężkiej pracy, krawcy żydowscy, kuśnierze, szewcy, blacharze, wiejscy domokrądcy i drobni dzierżawcy sadów.

Niski domek zamieszkiwany jest przez samego cadyka. Ale zawsze można tam znaleźć gości, biedaków i żebraków wędrownych. Wiadomo wszystkim, że u „psalmisty Bożego“ zawsze można jałmużnę dostać, a i jadła i napoju nigdy nie zabraknie. Często bowiem bogaty rzeźnik sprawia cadykowi podarunek w postaci ćwiartki bydła, rybacy przynoszą mu największe szczupaki i karpie, arendarze i dzierżawcy folwarków — drób i nabiał. Nierazko też chłopcy i dziewczynki z okolicznych wiosek przybywają na wozach, gdzie na słomianej podściółce leżą chorzy, domownicy i krewni, by zasięgnąć porady u „żydowskiego rabina“. Podczas tych odwiedzin pozostawiają to mendel jaj, to wiązkę cebuli, to znów wór ziemniaków. A wszystkie te dary cadyk każe porozdzielać pomiędzy biednymi, którzy przebywają u niego na „dworze“. Stąd to pochodzi, że „psalmistę Bożego“ otacza zawsze chmara żebraków, jak kruki otaczają stos ziarna.

On sam nie ma żadnych potrzeb, choćby już z tego powodu, że żyje samotny, bez rodziny. Po wcz-

snej śmierci małżonki Rajzl Jechiel ożenił się po wtórnie. Z drugą żoną żył sześć do siedmiu lat. Miał też z tego małżeństwa dzieci, wszystkie jednak pomarły, prócz jednego syna. Jednakże drugie małżeństwo Jechiela rozszło się. Żona, pochodząca ze słynnego rodu rabinackiego, chciała koniecznie wielki dwór prowadzić, jak to zazwyczaj bywa u cadyków. Jechiel natomiast, przyzwyczajony do skromnego życia wśród biedoty, nie mógł pogodzić się z przepychem i wystawnością, którą za wszelką cenę usiłowała wprowadzić żona. Porzucił ją tedy i zamieszkał w Bethamidraszu wśród biednych. Wreszcie doszło do rozwodu.

Odtąd cadyk żyje w stanie bezzennym. Rabini i uczeni biorą mu to za złe, gdyż „Żydowi bez żony brak blasku Bożego“. Jechiel jednak niewiele sobie z tego robi: „Moja rodzina, to biedni“. Tak to żyje samotnie, a wokół niego gromadzą się biedni i opuszczeni. Nocują w Bethamidraszu, ba, nawet w jego izbie, cisną się do jego legowiska i stołu. Bieda i niedola są mu żoną, matką i rodziną, z którymi dzieli swe życie.

W dni świąteczne, gdy napływ ludzi do „psalmisty Bożego“ jest największy, nocowali biedacy w izbach i stajniach, powstałych dokoła domku cadyka, zapalali na dziedzińcu ogień i przewieszali ponad nim kocioł, w którym gotowali strawę. I Jechiel jadł z tego, co ugotowali i co mu przynieśli.

Lecz nie tylko biedacy garnęli się do cadyka. — Także samotnicy i dziwacy wszelakiego rodzaju znajdowali do niego drogę, a nawet bliźni i szaleńcy przebywali w jego pobliżu. Był tam jeden nazwany Chaim-błazen, człowiek wysokiego wzrostu, z długą wyschniętą szyją i dziwną czapką na głowę. Ten ośmielał się nawet morały cadykowi przeciw, znieważać go i zawstydząć przed ludź-

Rabka dla wszystkich

Często kwestję wyboru zdrojowiska w okresie wakacyjnym komplikuje fakt, że nie tylko jedna, lecz kilka osób w rodzinie wymaga leczenia. Tylko dokładna znajomość walorów leczniczych poszczególnych naszych zdrojowisk krajowych, może tą sprawę uprościć. Istnieją bowiem zdrojowiska, które dzięki swym walorom leczniczym i klimatycznym wywierają pozytywny wpływ na wszystkich, którzy spędzą w nich bodaj kilka tygodni w roku. Do tych ostatnich należy w pierwszym rzędzie Rabka.

Utarło się mniemanie, jakoby Rabka wchodziła w grę jedynie jako znakomite zdrojowisko dla dzieci. Mniemanie to jest całkiem błędne. Wskazania lecznicze Rabki są bowiem bardzo szerokie i znajdują zastosowanie w całym szeregu chorób wieku dorosłego. Między innymi podnieść należy wybitne

walory lecznicze Rabki dla schorzeń narządów kobiecych.

Pierwszorządnie wyposażone kąpielnie borowinowe z leźnią, stojącą do dyspozycji kuracjuszy, kąpiele solankowe i mułowe (fango), specjalna aparatura do gorących i trwałych irygacji, wzorowo prowadzony dział hydroterapii i dżatarmji. — Wszystkie te urządzenia lecznicze dają kobietom przybywającym do Rabki na kurację, już to samym, już to z dziećmi pełną gwarancję skuteczności leczenia.

Dodać należy, że warunki miejscowe pozwalają, zależnie od nastawienia psychicznego na nadanie pobytowi w Rabce poza kuracją, charakteru wypoczynkowego wśród przepięknego krajobrazu podgórnego, już to umożliwiając korzystanie z licznych imprez sportowych i zabawowych.

Trocki musiał na okręcie udawać — głuchoniemego

Tajemniczy pan „Letow”. — W jakich warunkach Trocki otrzymał pozwolenie na pobyt w Norwegii. — Trocki pisze życiorys Lenina

Ze stolicy Norwegii Oslo nadeszły ciekawe wiadomości o warunkach, na jakich udzielono L. Trockiemu pozwolenia na pobyt w Norwegii.

W tych dniach przyjechał do Norwegii „pan Letow”. Jest to nowy pseudonim Lwa Trockiego. — Ale przekroczenie granic Norwegii przez pana Letowa nie obeszło się bez znacznych trudności. Przedewszystkiem zagadnienie wydania wize Trockiemu było przedmiotem czteromiesięcznych ożywionych debat i żywej korespondencji między ministerstwami. Wreszcie znaleziono drogę kompromisową: Trockiemu udzielono wize na sześć miesięcy, ale musiał się przytem zobowiązać, że przez cały ten czas nie będzie usiłował uzyskać prolongaty. Następnie dano Trockiemu do zrozumienia, że nie tylko nie ma prawa zajmować się polityką w Norwegii, ale wogóle nie wolno mu rozwijać jakiegokolwiek działalności politycznej. Poza to Trocki zmuszony był złożyć w pewnym banku w Norwegii znaczną kwotę pieniędzy tytułem gwarancji, że rozporządza dostatecznymi środkami pieniężnymi. Wreszcie władze norweskie zastrzegły sobie prawo ustalenia miejsca pobytu Trockiego, zrzekając się przytem odpowiedzialności za jego życie.

Przyjazd Trockiego do Norwegii utrzymywany był w ścisłej tajemnicy. W drodze na okręcie „Francja” musiał Trocki udawać głuchoniemego. Przed podróżą Trocki ogolił sobie brodę, a bezwzględnie po przyjeździe do Oslo znikły z jego twarzy i tradycyjne wąsy.

Trockim zaopiekował się w Norwegii jeden jedyny człowiek — jest nim Oskar Scheflo, który również oczekiwał go na dworcu. Oskar Scheflo, jak wiadomo, był przywódcą norweskiej partji komunistycznej, a również był członkiem międzynarodówki komunistycznej. Obecnie jest „neo-komunistą” i redaktorem małego pisma prowincjonalnego. Oczywiście obaj stanowią już postacie przeszłości.

Trocki wraz z żoną i sekretarzem zamieszkał w małym hotelu w miasteczku Eraker, leżącym na północy zachodzie od Oslo w odległości 70 km. — Niekiedy pan Letow w towarzystwie kilku osób urządza wycieczki. W hotelu można go zobaczyć jedynie w porze obiadowej. Trocki, pomimo silnego rozstroju nerwowego, pisze obecnie życiorys Lenina.

mi. Zrazu nazywał go tylko po imieniu, albowiem przezywał: „Jechiel parobek wiejski”. Gdy cadyk zasiadał do stołu biesiadnego, mawiał Chajm-blazen: „Cóż ty sobie wyobrażasz? Czy dlatego, że byłeś tragarzem chłopskim we wsi, możesz już być cadykiem?” Chasydź i goście najchętniej by go zbili za takie gadanie. Ale Jechiel nie pozwalała mu nic złego zrobić. Gdy tylko ktoś zbliżył się do błażna lub gdy mu krzywdę wyrządził, Chajm wołał głośno: „Ojczy, ojczy” — natychmiast wybiegał Jechiel ze swej izdebki, biorąc go w obronę.

Ponieważ wiadano, że cadyk wyróżnia błażna wśród całego swego otoczenia, że trzyma go stale przy sobie i daje mu najlepsze kąski z mjsy, przeto tolerowano błażna i pozwalano mu na wszystko. Przy całej głupocie i błażństwie swym Chajm był natyle mądry, że umiał należycie ocenić wartość stanowiska swego jako błażna „psalmisty Bożego”, potrafił nawet zyski ciągnąć z uprzywilejowanego stanowiska. Pozwalał sobie na takie swobody, na któreby nikt inny sobie nie pozwolił. Ponieważ wolno mu było wszystko bezkarnie mówić cadykowi, przeto też nikt nie był bezpieczny przed jego ostrym językiem.

Od wczesnego ranka czekali w przedsionku przylegającym do izby cadyka ludzie, potrzebujący pomocy, trzymający zapisane kwitki w ręku. Drzwi pchnął stary reb Ezriel. W ciągu osiemnastu lat służby wychodził jak szkielet i składał się tylko ze skóry, kóści i z siwych włosów. Pochylił się starością siedząc przy stoliku swoim tuż pod ścianą i przy blasku łojowej świecy drżącą dłonią wypisuje „kwitki” dla mężczyzn i kobiet. Każdy rzuca mu grosza do leżącego obok talerza, wykrzykując do głuchego ucha starca swoje własne imię i imię matki, potem wymienia troskę lub chorobę, na którą szuka ratunku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KRONIKA TARNOWSKA

Z AKCJI PRZEDWYBORCZEJ NA KONGRES SJONISTYCZNY. Ruchliwą bardzo akcją przedwyborczą prowadzą ogólni sjonści. W sobotę dn. 22. bm. odbyło się w salach organizacji sjonistycznej wielkie zgromadzenie, na którym wobec przeszło 400 zebranych sjonistów starszych i młodych przemawiali na temat „ogólny sjonizm przed XIX. Kongresem sjonistycznym” tow. J. Neiger, Dr. Chomet, Dr. Schenkel, Mgr. Dintenfass (Bnei-Sjon), Mgr. Bienenstock (Hanoar Hacjoni) i Boer (Akiba). Następne zgromadzenie odbędzie się w poniedziałek dnia 1 lipca br. z udziałem tow. Dra Kulwy z Krakowa.

KRÓL KURKOWY. W towarzystwie strzelckim bractwa kurkowego został obwołany królem kurkowym prezydent miasta p. Dr. Brodziński.

PRZED ZATWIERDZENIEM DRUGIEGO WICEPREZYDENTA. Województwo zatwierdziło p. Dra Silbigera na stanowisku drugiego wiceprezydenta. Decyzja ma zapasć jeszcze w Warszawie. W związku z zatwierdzeniem tem socjaliści ogłosili w „Naprzodzie” nową aferę z jakąś kwotą 300 dolarów, która miała służyć na zakupienie byłego komisarza miasta. Opinia publiczna w mieście jest bardzo ciekawa, jak p. Dr. Silbiger zareaguje na hanbiący zarzut, uczyniony mu publicznie w „Naprzodzie”.

WALNE ZGROMADZENIE TOW. WALKI Z GRUŻLIĄ. Dnia 19 bm. odbyło się walne zebranie członków Tow. walki z gruźlicą, na którym wybrano nowy wydział: pp. Bardłowa, radcę Ciastonia, Ks. Chrzęszcza, Czajkowską, Dr. Dorożyńską, Dra Goździewskiego, Grabczyńskiego, pułk. Hoberka, Inż. Leuchtera, Dra Menderera, Dra Szalita i Dra Warędę.

WIEC PRZECIW ORDYNACJI WYBORCZEJ DO SEJMU. Dnia 23 bm. odbył się na Kapłanówce wiec wspólny P. P. S. i Stronnictwa Ludowego, poświęcony sprawom ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. W związku z przemówieniem na

Kacik dla pań

Pani na plaży

Nowoczesna higiena zaleca stroje kąpielowe, które przepuszczają w dostateczny sposób promienie słoneczne i powietrze. Stroje te muszą jednak odpowiadać wymaganiom estetyki i dobrego smaku. Właściwa moda kąpielowa ujawnia swoje bogactwo nie tylko w dziedzinie kostiumów kąpielowych, ale również w dziedzinie innej, jak okrycie, kapelusze, torby, sandały i parasolki. Tegoroczne kostiumy kąpielowe mają bardzo duże wycięcia — szczególnie na plecach. Klasyczny kostium z trykotu lub, jeżeli kto sobie może na to pozwolić — z „lastexu” — przeważnie pozbawiony jest pleców i trzyma się na mniej lub bardziej skomplikowanym systemie splecionych szelek. Poza to można włożyć kostium składający się z dwóch części: napiersnika i majteczek. Trykot kąpielowy niekoniecznie musi być gładki, może być w grochy, pasy — ale i nawet kratkę. „Lastexy” są zwykle jednokolorowe. W tym roku dużo jest kostiumów białych i brązowych, ale najczęściej — jak zwykle — granatowych. U nas wytwórnie wypuszczają bardzo gęstą i elastyczną wełnę, mogącą z powodzeniem naśladować „Lastexy”. Co się tyczy płaszczy kąpielowych, to moda pelerynek dotarła i tutaj. Do jasnych trykotów peleryna musi być ciemna — do ciemnych jasna. Może być również w tym samym tonie wzorzysta. Używa się także trzykwierciowych płaszczyków. Jest to strój zręczniejszy i estetyczniejszy od długich ciężkich płaszczy. Szczególnie tam, gdzie chodzi o ruch na powietrzu, gimnastykę, sporty i zabawy.

Szerokie, kąpielowe kapelusze dzięki swojej malowniczości znajdują wiele zwolenniczek, ale wygodniejsze i bardziej celowe są małe czapeczki, dzokejki i kolorowe chusteczki. Torba musi być duża i tak pojemna, żeby w niej starczyło miejsca na książkę, robótkę, śniadanie i drobniutki utuleto. Parasolka winna być przystosowana do czapki i torby. Sandały mogą być z płótna, rajki lub sznurka, papierośnica z ceraty, gumy lub celulozoidu. Czepek kąpielowy w odróżnieniu od kapelusza kąpielowego musi być prosty i trwały.

Kostium do wody — w odróżnieniu od tego, w którym leżymy na plaży — również prosty i możliwie wycięty, pantofelki do wody — z płótna lub gumy. Po wyjściu z wody cały strój kąpielowy zmienia się na ozdobniejszy — kąpielowy.

Celine.

tym wiecu przyaresztowano b. wójta ze Śmigna p. Witka, ze stronnictwa ludowego „Piast”.

SZPITAL ŻYDOWSKI NIE BĘDZIE ZAMKNIĘTY. Z powodu ciężkiej sytuacji finansowej gm. ni. żydowskiej w Tarnowie niektórzy członkowie zarządu kahalnego nosili się z myślą zamknięcia szpitala żydowskiego, który pochłania stosunkowo wielkie sumy. Zarząd kahalny względnie komisja szpitalna postanowiła szpital nadal utrzymać, uchwalając równocześnie przeprowadzenie daleko idących oszczędności w budżecie szpitalnym przez zmniejszenie personelu i redukcję plac.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. 10-letni Władysław Klimczyk zbliżył się na Hucie do konia, który chłopczyka kopnął tak silnie w głowę, że doznał złamań podstawy czaszki. W stanie bezradnym przewieziono Klimczyka do szpitala powszechnego.

TRAGICZNA ŚMIERĆ DZIECKA. Piętnastoletnia Janina Trąbka ze wsi Słupiec wpadła do dołu pełnego wody i poniosła śmierć na miejscu.

LITERATURA * SZTUKA * NAUKA

M. BORUCHOWICZ

Poezje zbliżającej się śmierci*

Ukazał się niedawno pierwszy tom „Pism” Jerzego Lieberta, zawierający jego dorobek poetycki. Niewielki on ilościowo jak na ostatnią spuściznę. Ale i życie poety było krótkie. Jerzy Liebert zmarł w czerwcu 1931 r. licząc dwudziesty siódmy rok życia. Dodajmy do tego, że trzy lata mocował się z chorobą, która miała go zanieść do zwyciężyci i że właśnie w czasie choroby powstała lwią część omawianych poezji. To stwierdzenie nie jest o tyle ważne, że w wierszach Lieberta szeleści razporaz świadomość zbliżającej się śmierci i ona nasacza te utwory specyficzną zupełnie atmosferą. Z każdej niemal strofy widać, że pisał ją moribundus. I ta szczerść, ten — chciałoby się rzec — autentyzm czyhającego za węgiem zgonu dzieli utwory Lieberta grubą krechę od powodzi koturnowych i rażąco banalnych madrygalów na cześć śmierci.

— Banalnych? — zapytacie. — Czy śmierć może być banalna? Owszem: zbanalizowano śmierć. To wygląda na żart, ale tak jest. Zawiele szafowano nią przy lada okazji. Ze zbyt daleko idącą beztróską mówili o niej poeci przy każdym miłosnym zerwaniu. Mistyczne i metafizyczne arabeski ze śmiercią w roli głównej były zbyt kwieciste, zbyt łatwe i zbyt często tylko... dekoratywne. Nie oszczędziła śmierci również poezja „bohatera”, przeciwnie: uczyniła z niej rodzaj wyścigu z nagrodami. Dzisiaj perfumowane epitety na ten temat są wybitnie popularne: pojęcie bohaterstwa czuć ka tafalkiem. Wszystko to sprawia, że wyraz zwiotczał i utracił emocjonalną treść.

Ale śmierć majestatu nie utraci. Nie dlatego, że sama jest tematem kwiecistych tyrad i nie dlatego, że uczyniono z niej warunek wielkości, lecz przeciwnie: dlatego właśnie, że zamyka nie zawsze życie, wyznacza ludzkie życie z jego porywami, z jego radością i troską. Nie ona jest marnikiem, ale to czego jest kresem. Znaczenie jej polega na tem, że wyznacza chwilę brutalnego przecięcia pasma usiłowań i dokonań. Majestat śmierci jest majestatem myśli, ogarniającej z tego punktu widzenia przemierzony odcinek. Tak też przepaja śmierć poezję Lieberta,

* Jerzy Liebert: Poezje. W-wa 1934. Nakł. Księgarni F. Hoesicka.

ta, który jeden ze swoich wierszy zaopatrzył słowami Michała Anioła: „Znów powraca nawyk smętnego mego zamyślenia...”

Jednak i ten bilans życiowy wyraża się w poezji Lieberta inaczej niż w znanych nam utworach, pisanych w przededniu śmierci, albo odtwarzających psychikę i wspomnienia umierającego. Nie było w życiu Lieberta wielkich zmagani, nie było zwycięstw i klęsk. Liebert nie brał się z życiem za bary, nie uczestniczył w przedsięwzięciach na dużą miarę. Nie było na to poprostu czasu i sposobności. Jego życie było zbyt krótkie a stygmat śmierci wybił na niem swoje piętno równocześnie niemal z przekroczeniem granicy wieku młodzieńczego. Nie mogło zatem być w poezji Lieberta pasjonujących wspomnień, zadawnionych a niewykonanych planów i świadomości, że w końcu trzeba się poddać bo rzeczy niedokonane niedokonanie już pozostaną. Nie mogło być gwałtownego wdrapywania się w mijające dni i nerwowego pośpiechu, żeby bodaj najbardziej ważne przedsięwzięcia dokończyć. I dlatego w poezji Lieberta niewiele jest wspomnień z wypadków a tak dużo z refleksyj. Nieobarzony ciężarem przeszłości, ale nacinany wciąż przeświadczeniem o bliskim zgonie, jest Liebert „jak trzepocący motyl na srebrne igły wpięty”, bezustannie czujny i bezustannie analizujący swoje doznania. W tej czujności, w tem zżyciu się z sytuacją i podchwytywaniu wrażeń moribunda jest coś z Prousta, który na łożu śmierci przeprowadza jeszcze korektę opisu zgonu. Obok czujności opanowanie i rezygnacja.

„Nocą, kiedy różowy świt po gwiazdach schodzi,
Chłód, jak ćma senna, wpada, gdy okno otworzę,
Myślę, że mnie jak rosę wypię przestworze,
Ze nie ziemia mnie wchłonie i nie ziemia rodzi...”

Chwilami walka ze śmiercią zmienia się w walkę o śmierć:

„...wierzę, że Bóg wszystko wyrówna i zgodzi.
Niepokój serca mego z pogodą obszaru,
Jak obłok, od gwiazd ciężkich i srebra nadmiaru,
Od ziemi mnie, od ciała i dnia oswobodzi...”

(„Długa Ojczyzna“).

Albo:

„O, jak dobrze jest odejść i nie znać już smutku
Co duszę całą przeżre i w żrenicę wtłoczy —

MARJA HOCHBERŻANKA.

MORZE

Morze nam zdala śpiewa, morze ku sobie prosi,
wskazuje siwą krechę, jak iść do niego najprościej.
Szumem zdradziecko kusi — falą przymilnie wabi,
pysam się srebrnym haftem na wód zielonym
jedwabiu.

Pulsuje niezmierną głębią, oddycha dalekiem
niebem
szczęście mieszka nad morzem — tylko je znaleźć
trzeba.
Jest chyba w srebrnej pianie albo w skrzydlatej
mewie
czuję to w sercu głęboko, chociaż napewno
nie wiem.

I Bóg tu mieszka także — ale jest inny
niż wszędzie
mocny i piękny jak żywiol — co zawsze był —
jest i będzie.

Pójść ku gwiazdom i palmom kędy niosą oczy
I dłonie Beatriczy uściśnąć na krótko“.

(„Madonna Lyrice“).

Jest w tych poezjach głębokie skupienie, jest — jak wspomniałem — czujność i jest wyostrzona zdolność podchwytywania i poetyckiego wyrażania doznań. Jest język daleki od taniego efekciarstwa, kryształowo czysty, inkrustowany bogactwem świetnych obrazów i wyprany doszczętnie z waty słównej. Każdy wyraz i każdy obraz przylega do poetyckiego przeżycia. I dlatego ten szczupły dorobek poetycki całego życia, zachowa swoją wartość i siłę budzenia oddźwięku.

—o—

Dr. ELLA NATTEL

b. asystent szpit. św. Ludwika
oddz. dziecięcego szpit. św. Łazarza
ordynuje w chorobach dzieci
KRAKÓW, ORZESZKOWEJ 9. Tel. 161-06

ADWOKAT

Dr. Maurycy Karpf

prowadzi kancelarię
w JASLE ul. 3-Maja 6.

Pisarz i społeczeństwo

Na odbytych w tych dniach międzynarodowym kongresie pisarzy dla ochrony kultury, o którym przymiesiamy obszernie sprawozdanie, toczyła się też dyskusja na temat stosunku pisarza do społeczeństwa. Jest to temat interesujący przedewszystkiem pisarza, który chciałby wiedzieć, dla kogo właściwie pisze. Są pisarze, którzy piszą wyłącznie tylko dla swoich czytelników, a są pisarze, którzy piszą, — gnami wewnętrzną koniecznością. W gruncie rzeczy ten podział wydaje się nam paradoksem, bo niema pisarza, któryby był obojętny na to, jakie echo wywołują jego dzieła. A jednak ten podział ma swoje uzasadnienie, bo obok pisarzy, uganiających się li tylko za popularnością, są też i tacy, którzy dla aktualności nie wyrzekają się problemów głębszych, nieobliczonych tylko na chwilę bieżącą.

Ciekawą więc była dyskusja na paryskim kongresie pisarzy. Zainaugurował ją Jean Richard Bloch, sympatyzujący mocno z komunizmem. Bloch zaczął od polemiki ze świetnym poetą francuskim Pawłem Valerym, który twórczość uzależnia od technicznego opanowania materiału. Zdaniem Blocha, wartościowe są tylko książki, zajmujące się strukturą społeczeństwa, dla którego zostały napisane, a w obecnym momencie wyrażające nadzieje i tęsknoty mas.

W szranki bojowe wystąpił arystokratyczny indywidualista i sceptyk, znakomity pisarz angielski Aldous Huxley, który zwrócił uwagę, że książki pacyfistyczne takiego Remarque'a nie wywarły żadnego wpływu, podczas gdy Voltaire zadecydował o obliczu stulecia. Są to różnice, których nie można mechanicznie ująć. Nie można wpływać na masę, lecz na jednostki, chociaż przyznać się musi, że i masa składa się z jednostek.

Z tym indywidualizmem Huxleya polemizowali sowieccy pisarze z Panferowem na czele. To, co Huxley twierdzi, może mieć tylko zastosowanie do społeczeństwa burżuazyjnego; w zorganizowanym społeczeństwie socjalistycznym powstają dzieła pod nieświadomym ale absolutnym dyktatem potrzeb mas. Nie odbywa się to mechanicznie, bo pisarz, związany metafizycznie ze swą wspólnotą, mimowoli i bez żadnego przymusu oddaje rytm swej wspólnoty. Wynikałoby więc z tego, że zainteresowania społeczne mogą być jedyną głębią dla twórczości artystycznej. Panferow ujął to całkiem wyraźnie, twierdząc ironicznie, że ani próżniak, przeżywający „Weltschmerz“, ani też wyzyskiwacz, którego nam pokazują się na giełdzie, nie mogą być bohaterami, a mogą nimi być tylko ludzie którzy we wspólnocie pracują dla wspólnoty. Że sprawa nie jest tak łatwa, jak to sobie wyobraża Panferow, świadczy chociażby jego stwierdzenie, że w Rosji sowieckiej niezwykle popularne

są dzieła klasyków jak Puszkina i Tolstoja, które wciąż wychodzą w nowych wydaniach.

Skorzystał z tego literat angielski Strachey, który w polemice z „upraszczaczami“ sowieckimi wskazał, że taki Karol Marx był spadkobiercą klasycznej ekonomii angielskiej, filozoficznego materializmu francuskiego i idealizmu dialektyki heglowskiej. Marx był przytem namiętnym admiratorem Szekspira i nie chciał mieć nic wspólnego z człowiekiem, który nie czytał Balzaka.

Po mowach Karin Michaelis i Andersena Nexo zabrał głos Alfred Kerr, który wygłosił niezwykle interesujące i pełne temperamentu przemówienie.

Mowa znakomitego krytyka była namiętnym aktem oskarżenia praktyki hitlerowskiej, która groźną jest też i dla zagranicy. Pewnemu nakładcy austriackiemu zagrożono zamknięciem rynku niemieckiego, jeśli ogłosi chociażby jedno tylko dzieło pisarza niemieckiego, żyjącego na emigracji. Ten sam los spotkał też i jednego nakładcy francuskiego. Kerr zakończył swoją mowę apelem do polityków, by obojętnie nie przyjmowali tego odwieńcia kultury i ducha, które praktykuje się obecnie w Niemczech. Żaden przyzwyczajony człowiek nie może zasiadać przy jednym stole z ludźmi, którzy wypędzają profesorów i spalają książki na stosie.

Na tem zakończyła się ta interesująca dyskusja.

(—si).

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Gospodarka państwowa nadal pod znakiem oszczędności

Ministerstwo Skarbu rozesłało do wszystkich urzędów centralnych okólnik w sprawie prac przygotowawczych do układania nowego budżetu państwa na rok 1936-37.

Gospodarka państwowa prowadzona będzie nadal pod znakiem daleko idących oszczędności. Zarządzenie Ministerstwa podkreśla, iż wydatki we wszystkich działach muszą być bezwarunkowo niższe niż w r. bież. Etyaty osobowe będą również utrzymane na możliwie najniższym poziomie, przy czym miarodajnym jest stan z dnia 1 lipca bież. roku.

Kredyty na nagrody i zasiłki nie będą przekraczały 1 proc. wydatków na uposażenia. Wszelkie stypendja mają być skoncentrowane w budżecie Ministerstwa Oświaty. Zaniechane będą zakupy, które nie są koniecznością państwową.

Przeznaczenie specjalnych kredytów na wydatki, wynikające z wydarzeń nadzwyczajnych, jak np. klęski żywiołowe, powodzie itp. nie jest przewidziane. Dochody państwowe mają być preliminowane realnie przy porównaniu wpływów za ub. rok budżetowy.

Okólnik o oszczędnościach podkreśla, iż wszelkie restrykcje budżetowe nie mogą się odbić ujemnie na funkcjonowaniu jakiegokolwiek działu gospodarki państwowej.

Podatki płatne w lipcu

W lipcu płatne są następujące podatki:

1) do 15 lipca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1935, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w czerwcu br., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe od 1 do 5 kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 lipca II rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935 przez przedsiębiorstwa, którym na ten podatek doręczono nakazy płatnicze;

3) do 15 lipca — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów) i pisarzy hipotecznych w miesiącu czerwcu br.;

4) do dnia 31 lipca — II rata podatków: od nieruchomości, od lokali i od placów budowlanych za rok 1935;

5) do dnia 5 lipca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwca br.; do dnia 20 lipca — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lipca br.;

6) do dnia 7 lipca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur, rent i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w czerwcu br.

Ponadto płatne są w lipcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Ciągle spadają obroty handlowe polsko francuskie

Według ogłoszonej ostatnio oficjalnej statystyki handlu zaoranicznego Francji, za pierwszy kwartał br. ogólna wartość importu z Polski wyniosła 44.608 tys. franków, ogólna wartość eksportu — 30.204 tys. fr. Saldo zaś było dla Polski dodatnie i wynosiło 14.398 tys. fr.

W porównaniu do odpowiedniego okresu br. obroty wykazują spadek, przyczem bardziej zmniejszył się eksport francuski do Polski, niż import Polski. Za pierwszy kwartał r. ub. cyfry odnośne wynoszą — import 50.987 tys. fr., eksport — 47.307 tys. fr., saldo dodatnie dla Polski wynosi 3.500 tys. fr.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 27 czerwca 1935 r. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr.: 10108, 15207, 17447, 19637, 32828, 32906, 36367 we wszystkich dziesięciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez kasy Urzędów Skarbowych po 100 zł za bon 25-złoty.

Świadectwa przemysłowe

Według ostatnich obliczeń, w okresie do maja br. włącznie, wykupiono ogółem w całym kraju 593.720 świadectw przemysłowych na bieżący rok podatkowy, w tem 191.415 świadectw na przedsiębiorstwa przemysłowe i 37.773 na przedsiębiorstwa handlowe.

W Warszawie wykupiono 44.821 świadectw przemysłowych, w Łodzi 22.567, we Lwowie 10.888, w Krakowie 9.941, w Poznaniu 9.324, w Wilnie 6.769, w Katowicach 4.493, w Bydgoszczy 4.433, w Częstochowie 4.200, w Lublinie 3.956, w Białymstoku 4.233, w Sosnowcu 3.822, w Chorzowie 3.415, w Gdyni 2.740, w Toruniu 2.276, w Bielsku 2.106, w Grudziądzu 1.847 świadectw.

SUDOR w płynie — „Ap. Kowalski” — usuwa **POT** —
Wystrzegać się naśladowstw.

Wiadomości z kraju

Kłopoty właścicieli kinoteatrów

Przez dwa dni obradował w Łodzi zjazd właścicieli kinoteatrów z całej Polski. Delegaci skarżyli się na wygórowane podatki, wynoszące około 60 proc. Nadto opłaty na Czerwony Krzyż i Fundusz Pracy tworzą drugi jakgdyby podatek widowiskowy, uniemożliwiający zupełnie kalkulację. Drugą bolączką naszych kiniarzy są anormalne stosunki z amerykańskimi biurami wynajmu filmów które wywołując kapitały polskie zagranicę, dyktują równocześnie ciężkie i krzywdzące warunki swoim polskim odbiorcom.

Stąd też taki efekt, że rozwój sioeci kinematograficznej, która te prawdziwie demokratyczną sztukę mogłaby uczynić masową, jest bardzo nikły. Mała Czechosłowacja, ilcząca 14 milionów ludności, ma prawie 4.000 kinematografów, a Polska, wielki 33 milionowy kraj ma tylko 675 kin! Jeżeli dodamy, że 40 proc. tej ilości to kina, nie grające całego tygodnia, to będziemy mieli obraz nędznego stanu kinematografji w Polsce, a równocześnie wyjaśnienie nikłości naszej produkcji rodzimej, która dziś — w dobie filmu dźwiękowego — przez znaczną część może być wyłącznie na rynek wewnętrzny.

Zbrodnicze knowania endeckie

Do wiadomości władz bezpieczeństwa w Starogardzie na Pomorzu doszło, że ze strony pewnych

czynników opozycyjnych poczynione zostały przygotowania, mające na celu zakłócenie spokoju publicznego i porządku w Starogardzie w czasie odbywającego się tam dorocznego jarmarku. W związku z tem władze bezpieczeństwa, w porozumieniu z prokuratorem, osadziły w areszcie prewencyjnym w 8 osób, które brały bezpośredni lub pośredni udział w zbrodniczych przygotowaniach. Między aresztowanymi znajduje się 4 działaczy endeckich naczele z Alfonsiem Wyczyńskim, współpracownikiem redakcji wychodzącego w Pelplinie dziennika endeckiego „Pielgrzym” i 3 sympatyków ruchu „narodowego”.

Sprawa o koncesję na drożdżownię

11-ty wydział cywilny Sądu okręgowego w Warszawie ogłosił wyrok w sporze o odszkodowanie za nieudzielenie koncesji na fabrykę drożdży. Powództwo Henryka Przewłockiego w wysokości 10 tys. zł, skierowane przeciwko Kartelowi Drożdżowemu zostało oddalone. P. Przewłocki został nadto obciążony kosztami sądowymi.

Białostoczanin zabił żonę w Gdańsku

Mieszkaniec Białegostoku, Aleksander Gryc ożenił się przed pół rokiem z 20-letnią dziewczyną. Pożycie małżonków nie było dobre, gdyż wkrótce po ślubie młoda żona uciekła z mężowskiego domu. Gryc odnalazł ją i skłonił do powrotu. Pow-

LONDYN
EDINBURG
BRUKSELE
KOPENHAGE
SZTOKHOLM
ANTWERPJE

można zwiedzić, biorąc udział w
WYCIEZKACH MORSKICH

na komfortowym statku

„KOSCIUSZKO”

CENY

od **90** zł.

wraz z paszportem, wizami i pełnym utrzymaniem

PROSPEKTY NA ŻĄDANIE

Informacje i zapisy:

GDYNIA — AMERYKA
LINJE ŻEGLUGOWE
S. A.

Warszawa, Pl. Małachowskiego 4. Kraków, Lubicz 3

oraz

BIURA PRODÓŻY

tarzało się to kilka razy. Przed tygodniem doszło znów do kłótni i młoda żona przepadła bez wieści. Zrozpaczony Gryc napróżno szukał jej w mieście i okolicy.

Wreszcie zdołał ustalić, że zbiegła ona do Gdańska. Przyjechał więc do wolnego miasta, zdołał wytropić żonę i ustalić jej adres. Zaczął się na ul. Schwarzes Meer w Gdańsku i przez kilka godzin czeka, aż żona wyjdzie z mieszkania. Zaczepił ją i chciał skłonić do powrotu, a gdy odmówiła, zadał jej 5 ciężkich ran wielkim nożem kuchennym, kupionym poprzedniego dnia.

Świadkowie zająścia rzucili się na zabójcę, aby wymierzyć mu sprawiedliwość. Na miejscu gromadził się coraz większy tłum i niechybnie doszłoby do samosądu, gdyby nie pojawienie się patrolu policyjnego.

Gryca aresztowano. Żona jego, odwieziona do szpitala, zmarła.

Przy zepsutym żołądku, zaburzeniach trawienia, niesmaku w ustach, bólu w skroniach, gorączce, zaparciu stolca, wymiotach lub rozwojeniu już jedną szklanką naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” działa pewnie, szybko i dodatnio. Zalecana przez lekarzy.

Wolf czy Wilhelm?

W Tarnopolu na ławie oskarżonych zasiadł jeden z adwokatów, znany obrońca w sprawach karnych, pociągnięty do odpowiedzialności karnej za przestępstwo, jakie popełniają tysiące ludzi w całym świecie, nie zdając sobie nawet sprawy, że popełniają czyn karygodny. Chodzi o to, że adwokat ten zapisany jest w księgach metrykalnych imieniem Wolf, a podpisuje się stale — do czego zresztą od dzieciństwa jest przyzwyczajony — imieniem Wilhelm.

Prokuratura tarnopolska twierdzi w akcie oskarżenia, że taka zmiana imienia stosowana jest w celu wprowadzenia w błąd klienteli niezadowolonej, czem oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 195 kk., zagrożonego karą pięcioletniego więzienia.

Oskarżony adwokat przedłożył na rozprawie poświadczenie urzędowe, że Wolf i Wilhelm są imieniem identycznym, a co do wprowadzenia w błąd klienteli wykazał, że imię Wolf jest imieniem czysto aryjskim, przez Żydów od Aryjczyków przyjętem, że zatem aryjska klientela nie może być w ten sposób wprowadzana w błąd. W wyniku rozprawy sędzia Czyński uznał oskarżonego adwokata winnym i w uwzględnieniu nadzwyczajnych okoliczności łagodzących, skazał go na zapłacenie grzywny w kwocie 30 złotych.

Obrońcy oskarżonego adwokata zgłosili apelację i w ten sposób niecodzienna ta sprawa przejdzie na szersze forum.

Ordynacja wyborcza do Sejmu uchwalona w trzecim czytaniu

Stronnictwo Narodowe zapowiada wstrzymanie się od wyborów

Warszawa, 28. 6. PAT. Dzisiejsze plenarne posiedzenie Sejmu poświęcone było trzeciemu czytaniu projektu ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu. Pierwszy zabrał głos sprawozdawca pos. Podoski, który oświadczył, że stanowisko BBWR. podyktowane jest nie przemijającym interesem grupowym ale wypływa z najgłębiej pojętej polskiej racji stanu. W zakończeniu poseł Podoski prosił o przyjęcie ustawy w trzecim czytaniu bez zmian.

Po przemówieniu referenta przedstawiciele poszczególnych frakcyj poselskich składali oświadczenia.

Poseł Wierczak w imieniu Klubu Narodowego wystąpił przeciwko projektowi i oświadczył m. in., że Stronnictwo Narodowe prowdzić będzie w kraju prace, zmierzające do przekształcenia Polski w państwo narodowe, a dalej oświadczył, że żaden z członków obozu narodowego i zwolenników narodowego programu nie może ubiegać się o mandat ani przyjmować mandatu do izb ustawodawczych.

Poseł Maksymilian Malinowski w imieniu klubu Stron. Ludowego oświadczył, że klub ten uważa projekt ustawy za szkodliwy i za sprzeczny z konstytucją i głosować będzie przeciwko niemu.

Poseł Niedziałkowski (PPS) w dłuższej deklaracji wypowiedział się przeciwko koncepcji BBWR, twierdząc, że odsuwa ona obywateli od rzeczywistego wpływu na losy kraju. Koncepcji bloku bezpartyjnego przeciwstawił mówca doktrynę socjalistyczną i ideę rządu robotniczo-właścicielskiego oraz wypowiedział się stanowczo przeciwko projektowi ustawy.

Po wyczerpaniu listy mówców na wniosek pos. Niedziałkowskiego przystąpiono do głosowania imiennego nad całością ustawy. — Ogółem oddano 312 głosów, za projektem ustawy opowiedziało się 216 posłów, przeciwko 89. 7 głosów było nieważnych.

Zamykając posiedzenie, marszałek oświadczył, że o następnym posiedzeniu będą powiadomieni na piśmie.

Wszystkie umowy zbiorowe w przemyśle górnolaskim wypowiedziane

Katowice, 28. 6. PAT. Związek pracodawców wypowiedział na 30-go września br. umowę taryfową dla kopalń węgla, koksośni kopalnianych i fabryk brykietów oraz umowę taryfową dla kopalń rudy ołowianej i cynkowej. Wobec wypowiedzenia już uprzednio umów zbiorowych w przemyśle hutniczo-metalowym, wypowiedziane zostały w ten sposób przez związek pracodawców wszystkie umowy zbiorowe dla całego przemysłu górnolasko-metalowego na Górnym Śląsku. Wypowiedzenie prowadzi do zmiany postanowień o urlopach robotniczych. Jednocześnie związek pracodawców wyznaczył pertraktacje na dzień 1-go lipca br..

W związku z powyższym przybył dziś do Katowic główny inspektor pracy inż. Klott, który odbył rozmowę z delegatami związków zawodowych,

a następnie z przedstawicielami pracodawców.

Dyr. Klott przeprowadził w obecności komisarsza demobilizacyjnego inż. Maske konferencję z przedstawicielami związków zawodowych i związków pracodawców, interesując się rezolucjami, pojętymi na ostatnim kongresie rad załagowych. W toku konferencji omawiano szczegółowo sprawę wprowadzenia w życie ustawy urlopowej, przyczem dyr. Klott stanął na stanowisku, że kwestja uregulowania urlopów powinna być załatwiona w drodze ugodowej. W czasie tych pertraktacji rozważono możliwości, mogące stanowić podstawy do kompromisu w zatargu pomiędzy pracodawcami i robotnikami.

Po odbyciu konferencji inspektor Klott odjechał do Warszawy.

Stany Zjednoczone budują dwa gmachy w Warszawie

Waszyngton, 28. 6. PAT. Republikanin Fish wniósł w Izbie reprezentantów projekt o kredycie w wysokości 500.000 dolarów na budowę gmachów ambasady i konsulatu Stanów Zjednoczonych w Warszawie. Uzasadniając swój wniosek, Fish podkreślił zasługi, położone przez Pułaskiego i Ko-

ściuszkę podczas wojny rewolucyjnej i zaznaczył, że wzniesienie gmachu przedstawicielstwa dyplomatycznego w Warszawie będzie aktem przyjaźni w stosunku do Polski i wyrazem znaczenia placówki warszawskiej.

Ku unifikacji lewicy francuskiej

Paryż, 28. 6. PAT. Na wspólnym posiedzeniu prezydów trzech partji: socjalistów francuskich, socjalistów Francji (neosocjaliści) i republikanów socjalistów wyłoniono komisję dla przygotowania kongresu, na którym ma się dokonać połączenie tych trzech ugrupowań.

„Le Temps“ przewiduje, że kongres nowoutworzonej partji odbyć się może już w wrześniu br. Na kongresie tym będzie opracowany program par-

tji i metody działania w kraju i na terenie parlamentarnym.

Wyłoniona obecnie komisja ma za zadanie, prócz przygotowania kongresu, uzgodnienie już dziś akcji politycznej powyższych ugrupowań w parlamencie. Do komisji weszli następujący parlamentarzyści: Paul-Boncour, Violette, Deat, Vienne, Maurice, Blum. Nowa partja liczyłaby mniej więcej około 60 parlamentarzystów.

Królestwo...

za CUKIERKI

MLEKO-OWOC

SUCHARD 100% 50 groszy

KRONIKA ŁÓDZKA

KTO BĘDZIE PREZYDENTEM M. ŁODZI
(Telefonem od naszego korespondenta)

Łódź, 28. 6. (G). Komisarz Wojewódzki przebywa obecnie w Warszawie na zjeździe rady naczelnej Związku miast polskich. Wobec tego, data zgromadzenia wyborczego rady miejskiej jeszcze nie została zdecydowana, aczkolwiek nie ulega wątpliwości, że i na następnym zgromadzeniu wyborczym zarząd miasta nie zostanie wyłoniony. Władze nadzorcze zamainują wtedy prezydenta i wiceprezydenta. Na stanowisko prezydenta wysuwany jest inż. Wojewódzki, na stanowisko wiceprezydenta naczelnik urzędu kontroli miejskiej p. Zalewski.

BÓJKA I 110 RANNYCH

Łódź, 28. 6. (G). Na ul. Cegielnianej o 12 w nocy 3 pijanych osobników poczęło zaczepiać przechodniów. M. in. rzucili kamieniem w przejeżdżającego w tym momencie rowerzystę, który spadł z roweru, zalewając się krwią. Przy Cegielnianej 17, przed mieszczącym się tam Pogotowiem Ratunkowym „L'nas Hacedak“ stało 2 członków tego towarzystwa Grosberg i Adler. Jadący pijani uderzyli Adlera pięścią i obalili go na ziemię. Rozpoczęła się bójka, w której wzięli udział liczni przechodnie. Awanturnicy posilkowali się łepetami narzędziami. Przybyła policja aresztowała dwóch, jeden zdołał zbiec. Pogotowie opatrzyło około 110 rannych.

GLÓDOWKA STRAJKUJĄCYCH

Łódź, 28. 6. (G). Strajk robotników drogowych, zatrudnionych przy budowie szosy Łódź—Piotrków trwa w dalszym ciągu. Firma Rudzki i Skan nie idzie na żadne ustępstwa. Robotnicy okupują tereny prac i przystąpili do głódówki. W dniu wczorajszym około 40 strajkujących robotników zemdlało z wycieńczenia z powodu panujących upałów.

Niebywały upał na Helu

Jastarnia, 28. 6. PAT. Upał na mierzei helskiej jest niebywały. Na wydmach od strony południowej temperatura przekracza 56 st. w słońcu, a na plaży w pobliżu wody dochodzi do 40 st. Temperatura morza wynosi 26 st. Letnicy krzystają z kąpeli od wczesnych godzin rannych do późnego wieczora, plażują się zaś tylko w godzinach rannych.

Komunikat w sprawie firmy Wertheim

Berlin, 28. 6. PAT. Wobec prowadzonej przez pewne koła narodowo-socjalistyczne gwałtownej akcji przeciw firmie A. Wertheim, posiadającej największe domy towarowe w Rzeszy, której-to firmie zarzucają, iż jest wyłącznie żydowska, ukazał się dziś komunikat, zawiadamiający, iż sprawa ta jest obecnie badana przez instytucje miodarodajne. Komunikat wzywa do zaniechania manifestacyj przeciw firmie.

Zadajcie wszędzie „Nowego Dziennika“

Zydowski Fundusz Narodowy nabył nowy wielki obszar ziemi

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

JEROZOLIMA, 28. 6. (PAL-KOR). ZYDOWSKI FUNDUSZ NARODOWY NABYŁ NOWY WIELKI OBSZAR ZIEMI W PÓLNOCNEJ PALESTYNY. KOMPLEKS NABYTEGO OBSZARU LICZY 25 TYSIĘCY DUNAMÓW. PO UZYSKANIU KONCESJI W HULE JEST TO NAJWIĘKSZY NABYTEK ZIEMI, UZYSKANY PRZY POMOCY KAPITAŁU NARODOWEGO.

BLIŻSZE SZCZEGÓŁY NIE MOGĄ BYĆ NA RAZIE PODANE DO WIADOMOŚCI.

Przeszło milion wyborców na Kongres Sjonistyczny

LONDYN, 28. 6. (PAL-KOR) PO RAZ PIERWSZY W DZIEJACH SJONIZMU WEZMIĘ UDZIAŁ W WYBORACH NA KONGRES SJONISTYCZNY PRZESZŁO MILJON SZEKLOWCÓW. WYNIKI AKCJI SZEKLOWEJ W 21 KRAJACH WYKAZUJĄ, ŻE LICZBA SPRZEDANYCH SZEKLI PRZEKROCZYŁA JUŻ MILJON. W WYBORACH NA XVIII. KONGRES BRAŁO UDZIAŁ 839.291 SZEKLOWCÓW.

Brak dotąd wyników akcji szeklowej z Niemiec Rumunii, Besarabji, Belgji, b. Kongresówki i innych. We wszystkich krajach daje się zauważyć olbrzymi wzrost szeklowców w porównaniu z r. 1933. I tak w Anglii sprzedano obecnie 31.500 szekli

(w r. 1933 — 25.500), w Małopolsce zachodniej 44.000 (25.850), w Południowej Afryce 25.500 (19.500), w Austrii 19.500 (16.200), i na Węgrzech 9.320 (5.200).

Manifestacyjne otwarcie pawilonu palestyńskiego w Brukseli

Bruksela, 28. 6. ŻAT. W obecności burmistrza Brukseli Max, ambasadora brytyjskiego w Brukseli sir Esmonda Oveya oraz licznych osobistości ze świata żydowskiego i nieżydowskiego odbyło się uroczyste otwarcie pawilonu „Izrael i Palestyna” na między narodowej wystawie w Brukseli. Po inauguracyjnym przemówieniu prezesa komitetu pawilonu palestyńskiego Goldschmidt-Brodzkiego, prezes belgijskiej organizacji sjonistycznej Torczyner omówił zdobycze żydowskie w Palestynie. Bardzo serdecznym przemówieniem powitał zgromadzonych burmistrz Brukseli min. Max, który oświadczył m. in.: Nikt bardziej, niż my Belgowie, nie potrafi współczuć narodowi żydowskiemu, bardziej

niż my, którzyśmy tyle cierpieli, póki nie wywalczyliśmy naszej wolności i odbudowy zniszczonego naszego kraju. To też bardzo cieszymy się, widząc odradzający się stary naród biblijny w prastarej jego ojczyźnie. My Belgowie od wieków jesteśmy narodem wolności i tolerancji. Z tych naszych tradycji jesteśmy dumni i nazawsze dochowamy im wierności. To, czego Żydzi dokonali w Palestynie jest godne podziwu i przywódcy sjonizmu słusznie szczycić się mogą zjednoczeniem żydowskim.”

W uroczystości brali także udział: prezydent rady administracyjnej Agencji żydowskiej, prof. Speyer. Nad pawilonem wystawy powiewa białoniebieska chorągiew.

Trzęsienie ziemi w Niemczech

Berlin, 28. 6. PAT. Niezwykle silne trzęsienie ziemi nawiedziło dziś Badenję, Wirtembergję i Bawarję. W Karlsruhe wstrząs był tak silny, że na ulicach przechodnie odnieśli wrażenie, jakgdyby się rozstąpiła ziemia. W domach meble zostały rozrzucone. Szkody narazie nieznanne.

W instytucie Geodetycznym aparaty zostały poważnie uszkodzone. W Wirtembergji i Bawarji trzęsienie trwało około 10 sek. Najsilniej dało się ono odczuć w okolicy jeziora Bodenskiego. W miejscowości Ballingen wstrząs był tak silny, że mieszkańcy w panice zaczęli uciekać z domów na ulicę. O szkody i straty w ludziach sprawozdania nie wspominają. Przypuszczalnie chodzi o wstrząs tektoniczny, którego ognisko leży w Alpach Szwabskich. Zasięg wstrząsu był niezwykle daleki, gdyż z całej Szwajcarii donoszą również o silnym wstrząsie, jaki odczuło dziś wieczorem.

Według doniesień stacji sejsmograficznej w Monachjum, trzęsienie ziemi, jakie odczuło tam dziś wieczorem, jest najsilniejsze od listopada 1911 r. O sile wstrząsu świadczy fakt, że wskazówki sejsmografu zostały wyrzucone z łożysk. Stacja mogła zanotować

więc tylko początek trzęsienia. Z różnych stron Bawarii południowej donoszą o dalszych wstrząsach ziemi.

Nowy wstrząs w Alpach

Wiedeń, 28. 6. PAT. Wczoraj około godz. 18-iej wzdłuż niemal całych Alp austriackich odczuło silne trzęsienie ziemi. W południowych Alpach nowy wstrząs odczuło jeszcze dziś rano.

Berno, 28. 6. PAT. Obserwatorium sejsmograficzne zanotowało wczoraj silny wstrząs ziemi w Szwajcarii i w Niemczech. Żadnych ofiar w ludziach nie było.

Znamienny wynik ankiety o pokoju

Londyn, 28. 6. PAT. Lord Cecil przemawiając wczoraj na zebraniu w Alberthall podał do wiadomości wyniki referendum w sprawie pokoju. W ankiecie tej wzięło udział 12 milionów osób, 11 milionów wypowiedziało się za pozostaniem Wielkiej Brytanji w Lidze Narodów, 10 milionów 500 tys. za redukcją zbrojeń drogą układu międzynarodowego i zakazem prywatnej fabrykacji broni.

„ESCOPOL“

organizuje w lipcu następujące wycieczki:

9-go lipca do BRUKSELI, OSTENDY I BERLINA, 11-go lipca do JUGOSŁAWJI, 22-go lipca do JUGOSŁAWJI, 23-go lipca do BRUKSELI, OSTENDY I BERLINA, 23-go lipca do PALESTYNY I EGIPTU, 30-go lipca do PARYŻA, NICEI, MONTE-GARLO.

Zgłoszenia i informacje **wyłącznie:**

KRAK. BIURO PODROŻY „ESCOPOL“

Kraków, ul. Szczepańska 7, tel. 159-99.

W nastroju pogrzebowym

(Od naszego sprawozdawcy parlamentarnego)

Warszawa, 28 czerwca

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu uchwalono w 3-ciem czytaniu projekt ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu. Wobec tego, że Sejm uchwalił już przedtem w trzech czytaniach projekt ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, o ordynacji wyborczej do Senatu — parlament spełnił swoje zadanie i w najbliższym czasie odejdzie w zaświaty, oderwany już dawno od nastroju społeczeństwa.

Bez walki, bez krzyku — łagodnie toczyła się dyskusja nad ordynacją wyborczą do Sejmu i Senatu, mimo, iż projekty ustaw pozbawiają prawa wyborczego ogromną część obywateli. W nastroju walki odbywały się niegdyś dyskusje nad projektami ustawy o reformie rolnej, lub o 46-godzinnym tygodniu pracy. Opozycja wykazywała wówczas więcej temperamentu: bito w pulpity, trąbiono, wrzask rozlegał się na sali; zrywano posiedzenia, nie chcąc dopuścić, by przeciwnik tak łatwo osiągnął zwycięstwo.

Dziś sytuacja się zmieniła. Dzwonek przewodniczącego mityguje zebranych. Przywołanie do porządku zmusza posła do spokoju, a przywołanie do porządku z zapisaniem do protokołu uspakaja cały klub, bo jest to uderzenie po kieszeni. Z niedługo czerpie zyski kancelarja sejmowa. 50 złotych za przywołanie do porządku z zapisaniem do protokołu, 1.000 zł., za wykluczenie na miesiąc. Dziwna rzecz, że klub, który niedawno wzywał do strajku robotników, narażając ich na straty materialne, sam nie chciał się na te straty narażać, przyjmując spokojnie wynik głosowania.

Ostatnia sesja Sejmu była więc ponuro spokojna. Jedynie Stronnictwo Narodowe zapowiedziało, że nie weźmie udziału w wyborach, a reszta stronnictw zgłosiła jedynie między wierszami, iż нема jeszcze decyzji wyraźnej. Jako ponury dowcip zresztą brzmi oświadczenie posła Wierciaka (Str. Nar.), że konstytucja uchwalona w roku bieżącym uzależnia Polskę przede wszystkim od Żydów. Gdyby dowcip był więcej wybredny, użyłoby do odczytania deklaracji nie posła Wierciaka, lecz posła Strońskiego. Z ramienia Stronnictwa Ludowego przemawiał weteran ruchu poseł Malinowski, z ramienia PPS młody weteran, poseł Niedziałkowski. I tak, prawie, że sennie zakończyła się sesja nadzwyczajna Sejmu. Odbyło się to bez pożegnania, bez podziękowania, bez wzajemnych życzeń — w nastroju pogrzebowym, jak wypada na Sejm, który dokonawszy niezbyt wielkopomnego dzieła, wyciągnął w każdym razie nie — ducha. Posiedzenie trwało 37 minut. Przeszło więc pół godziny sypano ziemię na trumnę demokracji polskiej.

W poniedziałek, 1 lipca, zbierze się już komisja konstytucyjna Senatu dla rozpatrzenia projektu ustawy wyborczej do Sejmu i Senatu, uchwalonej przez Sejm.

(Sin)

Londyn, 27. 6. ŻAT. Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie Żydowskiego Klubu dla dziewcząt w East End. Księżna Yorku wzięła udział w tej uroczystości i złotym kluczem dokonała otwarcia nowego gmachu. Księżnę powitał lord Berstead i inne czołowe osobistości żydostwa angielskiego.

Gen. Paślowski — wojewodą krakowskim?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 27. 6. (Sin) Warszawskie pisma wieczone podają, że na stanowisko wojewody krakowskiego upatrzony został wojewoda białostocki, gen. Paślowski.

Kto głosował przeciw ordynacji wyborczej

Warszawa, 27. 6. (Sin) Dziś ujawniono listę głosujących nad ustawą ordynacji wyborczej do sejm. Jak widać z tej listy p. Zofja Moraczewska, żona b. premiera Moraczewskiego, posłanka klubu BBWR głosowała przeciwko ustawie. Wielu posłów z klubu BBWR wstrzymało się od głosowania.

Propozycja komunistów

Warszawa, 27. 6. (Sin) Komunistyczna frakcja poselska zwróciła się do Klubu Ludowego, PPS, Bundu oraz innych organizacji o stworzenie wspólnej komisji, która by zorganizowała w pierwszej fazie kampanii wyborczej akcję podpisów, w celu wprowadzenia delegatów antyfaszystowskich do zgromadzeń wyborczych.

Jak się dowiadujemy, Klub Ludowy i PPS odpowiedzą na tę propozycję odmownie.

Warszawa, 27. 6. (Sin) Do obozu w Berezie Karpackiej wysłano dziś 2 komunistów z Warszawy.

Sensacyjny proces w Katowicach

Katowice, 26. 6. (K) Przed sądem apelacyjnym w Katowicach toczył się dziś dzisiejszym sensacyjny proces odwoławczy w sprawie głośnego memorjału, wystosowanego do władz centralnych w Warszawie przeciwko wojewodzie Grażyńskiemu. Ławę oskarżonych zajęli: Wiktor Radlicz, który, jak wiadomo, został skazany wyrokiem sądu pierwszej instancji na półtora roku więzienia oraz Brzóska, skazany na 6 miesięcy aresztu.

Na dzisiejszej rozprawie oskarżeni, podobnie jak w czasie przewodu sądowego pierwszej instancji nie przeprowadzili dowodu prawdy oraz odmawiali wszelkich zeznań. W wyniku rozprawy sąd ogłosił wyrok, skazując Radlicza na rok bezwzględnej więzienia, zaś Brzóska na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem kary na przeciąg 3 lat.

Konie wpadły pod pociąg, powodując śmierć 6 osób

Sztokholm, 27. 6. PAT. Około miejscowości Lulea zdarzył się poważny wypadek podczas budowy linji kolejowej, mającej połączyć północ i południe Szwecji. Dwa rozbiegane konie zaprzęgowe wpadły pod pociąg, wiozący żwir, przyczem wagon zajęty przez robotników wykołcił się. Sześciu ludzi poniosło śmierć na miejscu, zaś 15 ciężiej i lżej rannych odstawiono do szpitala.

Wolność prasy w Jugosławii

Białogród, 27. 6. PAT. Prasa jugosłowiańska od czasu dojścia do władzy premiera Stojadinowicza porusza z zupełną prawie swobodą zagadnienia polityki wewnętrznej, prowadząc równocześnie akcję o wolność prasy, która po 6 stycznia 1929 roku uległa ujednoliceniu.

KOMUNIKATY:

— **NOWE WŁADZE ZWIĄZKU PLASTYKÓW.** Na Walnym Zgromadzeniu Związku Zaw. Pol. Art. Plastyków wybrano nowy wydział, który ukonstytuował się następująco: prezes Dr. A. Szyzko-Bohusz, wiceprezesi K. Geppert i K. Mitera, sekretarz S. Herstał i J. Jarema, gospodarz S. Majchrzak, skarbnik Z. Mili, bibliotekarz L. Lewicki, komisarz wystawowy H. Gotlib refer. spraw art. J. Cybis, członkowie T. Cybulski, J. Fedkowicz, H. Krzetuska, A. Gerzabek, K. Ruikowski.

— **DYREKCJA MUZEUM PRZEMYSŁOWEGO** i Woj. Instytutu Rzem. Przemysłowego ul. Smoleńsk 9, urządza kurs mistrzowski dla zawodu szewskiego i cholewkarskiego. Zgłoszenia i informacje od 8-mej do 2-giej.

— **BIURO POŚREDNICTWA PRACY PRZY STOW. WIZO** (Mikołajska 6) zostało z dniem 28 czerwca zamknięte na okres wakcyj.

Eden w Paryżu

Paryż, 27. 6. PAT. Jak sądzą tutaj, rozmowa min. Edena z premierem Lavalem nie miała charakteru decydującego i dalsza wymiana poglądów prowadzona będzie na drodze dyplomatycznej. We dług wiadomości ze źródeł angielskich, instrukcje otrzymane dzisiaj rano przez min. Edena, po wczorajszych obradach gabinetu angielskiego w sprawie postulatów, wysuniętych przez Francję, nie odpowiadają całkowicie temu, czego się spodziewał Paryż.

Paryż, 27. 6. PAT. Agencja Havasa donosi, iż

po zakończeniu dzisiejszych rozmów, premier Laval oświadczył przedstawicielom prasy, iż min. Eden złożył mu sprawozdanie ze swej rozmowy z Mussolinim. Min. Eden i ja — mówił premier Laval — wykazaliśmy wspólne dążenia do uzgodnienia metod, jakie winny być stosowane przez oba nasze rządy, aby doprowadzić do realizacji programu z dn. 3 lutego. Min. Eden wspominał również o swych rozmowach z Mussolinim na temat zatargu z Abisynją.

Minister brytyjski opuścił Paryż dziś popołudniu.

Militarne znaczenie lotu stratosferycznego w Moskwie

Moskwa, 27. 6. PAT. Uczestnicy lotu stratosferycznego oświadczają, że lot tym razem nie miał na celu pobicie rekordów, a jedynie badania naukowe dla wyświetlenia możliwości lotnictwa stratosferycznego, któremu przypisują wielkie znaczenie militarne. Szczególne znaczenie nadają możliwości lotu z szybkością 1000 klm. na godzinę. Loty tego rodzaju odbędą się w najbliższym czasie parokro-

tnie. Profesor Weryho i lotnik Priluckij lądowali ze spadochronami, pierwszy skacząc z wysokości 4000, a drugi z wysokości 2000 mtr. Dowódca balonu Zille wylądował wraz z balonem. Profesor Aleksander Weryho jest synem profesora uniwersytetu petersburskiego Bronisława, pochodzi z znanej polskiej rodziny.

Katastrofalne upały w Niemczech

Berlin, 27. 6. PAT. Panujące od kilku dni w Berlinie oraz w różnych krajach Rzeszy upały przybierają charakter katastrofalny. Dziś w Berlinie temperatura z 22 stopni w ciągu ub. nocy podskoczyła do 33 s. w południe. Ze Śląska donoszą o upałach, jakich nie pamiętają tam od najdawniejszych czasów. We Wrocławiu zanotowano dziś w południe 38 st. Jest to rekordowa temperatura, nienotowana zgórą od 150 lat. W Berlinie

wskutek upałów zmarło w ostatnich dniach 12 osób. Również w górach temperatura podskoczyła znacznie ponad poziom normalny. Na tzw. „Zugspitze“, gdzie w ub. latach notowano zero stopni o tej porze, temperatura wykazała dziś 11st. Na szczycie Brocken w górach Harzu zanotowano 18 st. Nad Morzem Północnym 18, nad Bałtykiem 23—26 stopni.

Wybuch 200 tys. litrów spirytusu

Gdańsk, 27. 6. PAT. W czasie dzisiejszej przedpołudniowej burzy na terytorjum Wolnego Miasta piorun uderzył w tanki firmy Baltische Spiritwerk w nowym porcie, zawierające 200 tysięcy litrów spirytusu. Spirytus wybuchł, rozsadzając tanki, których części rozleciały się na dachy sąsiednich domów, przerzucając ogień na kotłownię fabryki. Prace ratunkowe, prowadzone od strony ładu i Wisły natrafiają na poważne trudności wobec niebezpieczeństwa dalszych wybuchów. W pozostałych tankach znajduje się jeszcze 300.000 litrów spirytusu.

Straszna burza nad Gdańskiem

Gdańsk, 27. 6. PAT. Burza, która wczoraj przeszła nad Gdańskiem, wyrządziła poważne szkody. Masy wody spływającej z okolicznych pagórków zamuliły ulice i ogrody, niszcząc jarzyny i zalewając piwnice. Uderzenia piorunów zerwały w trzech miejscach przewody elektryczne, przecinając dopływ prądu do szeregu obiektów przemysłowych. W Mierzeszynie od uderzenia pioruna spłonęły dwie zagrody chłopskie. W pewnej miejscowości piorun uderzył w duży staw, zabijając tysiące młodego narybku. Na jednej z ulic Gdańska piorun poraził uczenicę nazwiskiem Hoepler, nie wyrządzając jej zresztą żadnej krzywdy.

Wstrząsające morderstwo we Lwowie

Lwów, 27. 6. (O.) Dziś, w godzinach wieczornych rozszła się we Lwowie wiadomość o wstrząsającym morderstwie, jakiego dokonał 34-letni Mieczysław Thumen na osobie swej żony. Morderca jest synem wychrzty Feliksa Thumena, b. wydawcy „Gazety Codziennej“ we Lwowie, znanego z akcji, prowadzonej przeciwko Steigerowi podczas procesu Steigera. Mieczysław Thumen zakochał się przed 10 laty w żonie właściciela biura dzienników we Lwowie Jakobiego. Po śmierci Jakobiego

pojął wdowę za żonę. Dziś wieczorem o godzinie 7, w mieszkaniu swoim Wierzbowa 3, trzema strzałami rewolwerowymi, położył trupem swą żonę. W godzinę potem zgłosił się w urządzie śledczym, donosząc o dokonaniem morderstwa. W obecności komisarza policyjnego zażył Mieczysław Thumen kilka „kogucików“, poczem stracił przytomność. Władze sądowe prowadzą śledztwo w tej zagadkowej sprawie.

ZE SPORTU.

NAJBLIŻSZE MECZE LIGOWE...

Najbliższe mecze ligowe rozegrane zostaną w nadchodzącą sobotę i niedzielę. W sobotę, jako w dzień świąteczny kalendarzyk rozgrywek przewiduje trzy spotkania. Grać będą: w Warszawie Polonia—Cracovia, w Krakowie Wisła z Wartą, we Lwowie Pogoń—Warszawianka.

W niedzielę w Warszawie Legja zmierzy się ze Śląskiem a w Krakowie Garbarnia z Ruchem.

WŁOCHY MISTRZEM EUROPY W DRUŻYNOWYM FLORECCIE.

W Lozannie odbyły się szermiercze mistrzostwa Europy. W pierwszym dniu rozegrano turniej na

florety drużynowe. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza Europy w tej konkurencji zdobyli Włosi, przed — 2) Francją, 3) Węgrami, 4) Austrią.

WĘGIERKI ZDOBYŁY MISTRZOSTWO EUROPY W SZERMIERCE

Zakończony został w Lozannie turniej szermierczy pań na florecy o mistrzostwo Europy w konkurencji drużynowej. Pierwsze miejsce zdobyła drużyna Węgier przed 2) Austrią, 3) Niemcami, i 4) Anglią.

WIEDEŃSKI SPORTKLUB W GDYNI.

W Gdyni gościła drużyna piłkarska wiedeńskiego Sportklubu, która rozegrała dwa mecze z reprezentacją Gdyni, wygrywając 3:0 i 6:2.

ARTRETYK może się stać inwalidą

Na dolegliwości artretyczno-reumatyczne, jako wynik przesycenia organizmu kwasem moczowym, oraz powstałe na tem tle stany zapalne powodują bóle, zniekształcają stawy, utrudniają ruchy, powodują stopniową utratę zdolności do pracy, a w niektórych wypadkach mogą doprowadzić nawet do kalectwa.

Zioła Magistra Wolskiego „REUMOSA“, zawierające niezmiernie rzadką roślinę chińską Schin-Schen, usuwają kwas moczowy, łagodzą bóle, regulują przemianę materji, przez co stanowią racjonalne leczenie przy cierpieniach artretycznych, reumatycznych i bólach ischiasu.

Zioła ze znakiem ochronnym „Reumosa“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych).

Wytwórnia: Magister E. Wolski, Warszawa, ul. Złota 14, m. 1.

Różne

NA WYJAZD LETNI w przeciągu trzech dni czyści i farbuję garderobę po cenach najniższych

„KRAKOWIANKA“

Chemiczna Pralnia i Farbiarnia. Centrala: Starowiślna 18, telef. 162-67. Filja: Schmaus, ul. Grodzka 71, telefon 118-45.

2311g

DROGERJA KURTZA

została przeniesiona z ul. Dietla 65 na DIETLA 68 róg Sebastjana. Telefon 174-43.

4224x

WSPANIALA lektura — wakacyjna dla szerokiego ogółu inteligencji — „ALFA“ Wypożyczalnia Jagiellońska 8. Najbogaty wybór. 3976x

SREBRNE przedmioty naprawia i odnawia Wytwórnia „HERZOG“ Kraków, ul. Berka Josełowicza 2. Telefon 163-07.

4243x

ZAKŁAD fotograficzny „Flora“, Kraków, Zwierzyniecka, dobrze sponserowany, do wydzierżawienia lub sprzedania. Zgłoszenia tylko pisemne do 20 lipca pod „Flora“ Biuro Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7. 4262x

LEKARZ weterynaryjny Jan KRILL, przeprowadził się SYROKOMLI 22, tel. 147-31. 4265x

KARNISZE stylowe, — oprawa OBRAZÓW, gobelinów oraz LUSTRA szlifowane wykonuje najtaniej KLIPSTEIN, Kraków, ul. Dietla 87. Telefon 176-45. 2556g

PANA z 2.000—3.000 złotych przy współpracy — miesięczne wynagrodzenie, amortyzacja kapitału, dział konfekcyjny, poszukiwana. Oferty poważne pod „Dobrobyt“ Biuro Stattera, Kraków, Rynek 8. 4258x

PRZEPISUJĘ na maszynie wszelkie podania, rękopisy, oraz korespondencję polską i niemiecką. Ceny niskie: Dietla 36, II. piętro, oficyny m. 29. 2414g

Posad poszukują

RUTYNOWANY podróżujący w branżach: spożywczej, galanteryjnej, kosmetycznej, doskonale zaprowadzony, poszukuje dodatkowego zastępstwa. Branża obojętna. Zgłoszenia „Delcredere — kaucja“ do Adm. „N. Dziennika“ 2546g

MŁODY, samotny fachowiec, dysponujący znaczną gotówką, — obejmie skromną posadę. Zgłoszenia do Adm. „Now. Dziennika“ pod „Pracowity“ 2543g

PANIENKA z lepszego domu, kwalifikowana bielińkarka, lubiąca dzieci, wyjedzie na kondycję. Wynagrodzenie kieszonkowe. Zgłoszenia „Referencje“ do Adm. „Now. Dziennika“ 2557g

MATURYSTKA z jednoroczną handlowką poszukuje posady praktykantki biurowej. Łaskawe zgłoszenia — Biuro Roth, Kraków, Tomaszka L. 15 pod „Maturzystka“ 4250x

BUCHALTER, korespondent załatwia podania do władz i t. p., długoletnia praktyka, poszukuje posady godzinowo. — Zgłoszenia pod „Sumieny“ Agencja, Sienna 12. 4220x

Lokale

PRZECHOWANIE mebli i towarów w suchych składach, oraz najtaniej. **PRZEPROWADZKI** — skutecznia „HERMES“ — Wysyłka bagaży do **PALESTYNY**. Biuro spełdycyjne, Kraków, Stolarska 13.

FLORJANSKA 25 pięć pokoi komfortowych, II piętro, oraz duży lokal z wystawą frontową do wynajęcia. 4234x

POKÓJ elegancki, komfortowy, do wynajęcia: Kraków, Tarłowska 6, m. 5. 2552g

SKŁADY, biura, mieszkania komfortowe odnajmuję: Dajwór 3 — Telefon 118-18. 2550g

POKÓJ komfortowy, umeblowany natychmiast do wynajęcia: Zyblikiewicza 17, m. 8. 2551g

4 RO POKOJOWE mieszkanie z pełnym komfortem do wynajęcia od zaraz. Zgłoszenia u dozorca, Kraków, Grabowskiego 9 a. 2529x

POKÓJ frontowy, umeblowany, II. piętro od właściciela do wynajęcia: Dietla 73, m. 6. 2544g

PIĘKNY, duży pokój, umeblowany, komfort, osobne wejście, do wynajęcia natychmiast. Zgłoszenia: Kopernika 10, m. 7. 2535x

Zmiana lokalu

Firma Stefan Porebski obecnie ul. Florjańska 34 Kraków

poleca po znacznie niższych cenach, wszystkie dotychczas prowadzone artykuły, oraz wielki wybór zabawek i gier towarzyskich, na każdy wiek i porę roku. Fachowa naprawa lalek.

Zdrojowiska

ZAKOPANE. Komfortowy Pensjonat „Jurand“, Chałubińskiego. — Jeśli chcesz należycie wypocząć, zajedź wprost do „Juranda“. Na miejscu się przekonasz, że nie przesadzamy. Zarząd.

PIWNICZNA. Pensjonat „Baron“, pięknie położony obok Popradu i lasu, poleca piękne, słoneczne pokoje z pierwszorzędem utrzymaniem. Kuchnia ściśle rytualna. Ceny niskie. — Idealne miejsce wypoczynkowe. Kąpiele mineralne i borowinowe. 2532g

POKÓJ z osobnym wejściem dla urzędnika do wynajęcia: Przemyska 8 m. 10. 2554g

POKÓJ, kuchnia, pełny komfort, Przemyska 8, IV. piętro — 15 lipca wolne. Dozorca wskaże. 2546g

LOKAL frontowy, obszerny, przy ul. Bożego Ciała 20 do odstąpienia. Wiadomość w sklepie Landesberga. 2531g

DO WYNAJĘCIA Grodzka 6. Dwa pokoje, kuchnia, III. piętro, na mieszkanie lub biuro, oraz lokal sklepowy na parterze. Koletek 4, suteryny 3 ubikacje. Wiadomość: Lustbader, Dominikańska 2. 4249x

DWUOSOBOWY pokój umeblowany, frontowy, osobne wejście, wolny: Dietla 50/7 — przedpołudniem.

TRZY pokoje, kuchnia, komfort, III. piętro, nowa nadbudowa, do wynajęcia zaraz: Kraków, Podzamcze 20. Wiadomość u dozorca. 4255x

POKÓJ umeblowany, — komfort, jednoosobowy Jasna 4, m. 6, do wynajęcia. 4256x

2 POKOJE z kuchnią, IV piętro do wynajęcia: ul. Kordeckiego 3. 2553g

Matrymonjalne

INZYNIER trzydziestoletni, przystojny, oficer rezerwy, posłubi majątną, miłą parną, celem stworzenia trwałej egzystencji. Oferty pod „Przyszłość“ do Adm. „N. Dziennika“ 4246x

WDOWA inteligentna, — przystojna, domatorka, pozna pana starszego, dobrze sytuowanego. — Cel matrymonjalny. Łaskawe zgłoszenia „Niezaletna 42“, Kraków, Skrzypczyńskiego 253. 4252x

DLA MŁODEJ, MAJĄTNEJ WDOWY, poszukuję odpowiedniej partji. Jeżeli lekarz mógłby objąć n. wocześnie urządzenie ordynację. Szczegółowe oferty sub „Przeznaczenie“ do Adm. „Now. Dziennika“ 4067x

KRAWATY stare, przetarte, przerabia na nowe Wytwórnia Krawatów — „Eros“, Kraków, Rynek L. 9 (Pasaż Bielaka). 2488g

KRYNICA PENSJONAT LOTOS (naprzeciw NOWYCH ŁAZIENEK Tel. 232)

pod zarządem
Drowej R. i S. WARHAFTIGOWEJ
został grantownie odnowiony
Pełny komfort - Ciepła i zimna woda. Centralne ogrzewanie - Kuchnia wykwitna — Ceny niskie
Cały rok otwarty

ZACHERLIN

proszek znany od stu lat jako najlepszy TĘPI MOLE, OWADY i wszelkie robactwo. Do nabycia w drogerjach, składach aptecznych i składach farb.

ŚWIATŁEJ BIAŁY
HAYA PUDER
MYDŁO i KREM
ZALECANY PRZEZ POWAŻNE LEKARSTWA
DLA ZDROWIA DZIECI
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH i DROGERJACH
SKŁAD GŁÓWNY APTEKA S. HAY. LWÓW
KAZIMIERZOWSKA 31. - KOŁĄTAJA 12.

Do Dyrekcji Kursów Maturycznych i Doksztalających
„WIEDZA“
w Krakowie, ul. Pierackiego 14.
Niniejszem uprzejmie donoszę, że w dniach od 8 do 12 maja b. r. zdałam egzamin z 6-ciu klas gimn. typu humanist. w Państw. Gimn. im. Bł. Kingi w Kielcach z wynikiem dodatnim.
Egzamin ten złożyłam dzięki starannemu przygotowaniu u mnie do niego w drodze korespondencji, za co serdecznie dziękuję Szan. Dyrekcji i PP. Profesorom.
Krokowska Zofja, Starachowice pow. Rżęcki.

Zastanów się Prawdziwą rękojmię precyzyjnej i trwałej naprawy dają
dobrze zanim
oddasz do naprawy swoją
maszynę do pisania lub rachowania
wyb. n. k. kwalifikowane siły fachowe Zjednoczonych Warsztatów
UMER i ABSLER
Kraków, Jana 11 (róg Marka)
Tel. 109-05

Bez forsy niema radości
Bez „OLLA“ niema pewności!
OLLA
„Gum...“

JAKANIE
oraz wszelkie inne zbożenia mowy radykalnie usuwa wieloletni zakład leczn. dla jękałów. Przy zakładzie szkoła dla głuchoniemych i małowzrostłych.
Dr. Żytkiewicz — Warszawa, ul. Chłodna 22.
Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

**Reklama
dźwignią handlu**

